

**VEŘEJNÉ
PROSTORY
PODÉL
PRAŽSKÝCH
POTOKŮ**

DIPLOMNÍ PROJEKT
Kristýny Lhotské

zpracován v atelieru Romana Kouckého a Edity Lisecové
v letním semestru 2011/2012.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury
2/ ZADÁNÍ diplomové práce
 Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Kristýna Lhotská

datum narození: 21. 8. 1987

akademický rok / semestr: 2011/2012, letní semestr
 ústav: 15118 Ústav nauky o budovách
 vedoucí diplomové práce: Doc. Ing. arch. Roman Koucký

téma diplomové práce: Veřejné prostory podél pražských potoků

zadání diplomové práce:

1/Vize soustavy veřejných prostorů podél hlavních pražských potoků.

Cílem práce je zanalyzovat veřejné prostory podél pražských potoků a prověřit možnosti otevírání a zpřístupňování koryt potoků a tím jejich zapojení do života města. Důraz bude kladen na místa soutoku potoků s Vltavou, jejich zapojení do pěší promenády po nábřezích a napojení na soustavu veřejných prostor propojujících centrum s periferiemi. Cílem není násilně propojovat místa, která na sebe nenavazují, ale vytvořit prostory obohacené o prvek potoku, který dává místům svůj osobitý charakter a nabízí především lokalitám na periferiích možnost získání identity a napojení na obraz města.

Návrh bude podložen důkladnou analýzou stávajících veřejných prostorů a lokalit, kterými potoky protékají. Vize bude navržena v měřítku celé Prahy, jednotlivé nejdůležitější prostory pak budou zpracovány podrobněji ve formě krycích listů.

2/Dokumentace bude obsahovat:

- analýzy v podrobnosti 1:25 000 (zobrazení v portfoliu 1:50 000)
- celkový výkres vize v podrobnosti 1:25 000 (zobrazení v portfoliu 1:50 000)
- hlavní potoky (Botič, Rokytka, Šarecký, Motolský, Dalejský) v podrobnosti 1:10 000 (zobrazení v portfoliu 1:25 000)
- návrhy hlavních veřejných prostor v podrobnosti 1:500
- textové vyjádření návrhu

Datum a podpis studenta

20.2.2012 Kristýna Lhotská

Datum a podpis vedoucího DP

[Podpis]

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

[Podpis]

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE	
FAKULTA ARCHITEKTURY	
AUTOR, DIPLOMANT: Kristýna Lhotská AR 2011/2012, ZS	
NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: (ČJ) VEŘEJNÉ PROSTORY PODÉL PRAŽSKÝCH POTOKŮ (AJ) PUBLIC SPACES ALONG PRAGUE BROOKS	
JAZYK PRÁCE: český	
Vedoucí práce:	Doc. Ing. arch Roman Koucký Ústav:15118
Oponent práce:	
Klíčová slova (česká):	veřejný prostor, Praha, potoky
Anotace (česká):	Diplomová práce analyzuje potenciály, které mohou pražské potoky přinést do veřejného prostoru. Práce sestává z analýzy současného stavu, návrhu koncepce soustavy veřejných prostor podél pražských potoků a návrhů 8 konkrétních míst této soustavy.
Anotace (anglická):	The diploma thesis defines the potentials that Prague brooks could bring into public spaces. The thesis consists of three main parts. First is the analysis of present state, second is complex strategy for Prague brooks and the third part consists of design of 8 particular places.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“
 (Celý text metodického pokynu je na www.FA.studium/ke-stazeni)

V Praze dne 18. května 2012

podpis autora-diplomanta

OBSAH

000	PROLOG
011	DIPLOMNÍ SEMINÁŘ
029	ANALÝZA
045	NÁVRH
067	ČTVERCE
117	ZÁVĚR

000 PROLOG

V dnešní době Praha stojí před zásadní otázkou „Kam dál?“. Praha je město s obrovským potenciálem, který ale zatím neumí správně zúročit, aby se stala metropolí evropského významu. Jednou ze zásadních rezerv Prahy je rezerva ve veřejném prostoru, jak v jeho kvalitě, tak v jeho užívání. Proto jsem se rozhodla svou pozornost obrátit právě sem.

Reliéf Prahy byl od nepaměti utvářen především toky vod, které daly vzniknout nezaměnitelnému obrazu krajiny, do níž byla Praha vsazena. Při představě Prahy se nám vybaví údolí Vltavy a z něj vybíhající boční údolíčka utvářená přítoky Vltavy - pražskými potoky. Malých vodních toků je na území Prahy přes 100, některé zanikly a připomínají je už jen názvy ulic nebo míst, jiné jsou nám dobře známé. Většina toků byla výrazně ovlivněna činností člověka při budování města, velká část jejich délky je vedena zatrubněním pod povrchem nebo jsou jejich koryta výrazně technicky upravena. Přesto se potoky a jejich činnost v minulosti nesmazatelně zapsaly do obrazu města Prahy a udávají její nezaměnitelný charakter.

Při hledání směru, kterým by se měla Praha ubírat se často objevují hlasy volající po obnovení veřejných prostor kolem Vltavy a jejích nábřeží. Osa Vltavy je ideální jako centrum veřejného života města, na ní by však měly navazovat prostory, které by k ní přiváděly lidi, cesty propojující centrum s periferiemi. Takovými cestami jsou právě údolí pražských potoků, které mají často svůj pramen v oblastech periferních sídlišť a přes významné krajinné prvky Prahy tečou do Vltavy-srdce města.

Po povodních v roce 2002 se začala úpravám vodních toků v Praze věnovat značná pozornost. Jedná se však pouze o technické protipovodňové úpravy, ne o úpravy veřejných prostor, které k potokům přiléhají. Přitom právě voda je jedním z prvků, které k městu neodmyslitelně patří a možnost, být jen pohledu na vodu, utváří v městském prostředí výraznou hodnotu. Prostory, které by vznikly ať už odtrubněním či úpravou potoků musí podporovat charakter okolí a kopírovat přirozenou strukturu města, v centru by to byla především místa pro veřejný život a směrem k okraji by se stávala více plochami relaxace a rekreace.

JE TAKOVÁ VIZE VŮBEC MOŽNÁ?
MOHOU SE POTOKY STÁT SOUČÁSTÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU?
MOHOU POTOKY VEŘEJNÝ PROSTOR OVLIVŇOVAT?
OPRAVDU JSOU POTOKY SKRYTÝM POTENCIÁLEM?

Na takové otázky se snaží diplomní projekt odpovědět. Cílem není násilně propojovat místa, která na sebe nenavazují, ale vytvořit prostory s jednotnými prvky určujícími charakter jednotlivých míst, které by mezi sebou komunikovaly a vytvářely tak celistvou soustavu veřejných prostor podél pražských potoků.

011 DIPLOMNÍ SEMINÁŘ

Koryta potoků a řek v obcích a městech musejí být především dostatečně kapacitní pro zajištění ochrany zástavby před povodněmi. Koryta v intravilánech také většinou musejí být stabilní, neboť se nedostává mnoho prostoru pro jejich samovolný vývoj. V dřívějších dobách byly tyto požadavky naplňovány převážně technicky pojatými vodohospodářskými díly. V obcích a městech byla budována geometricky pravidelná koryta, opevněná dlažbami a podobnými konstrukcemi. Taková koryta jsou však z ekologického hlediska výrazně degradovaná, většinou špatně vypadají a příliš neobohacují intravilánový prostor příležitostmi pro pobyt, oddych a rekreaci obyvatel.

Paradox technických úprav koryt v intravilánech představuje to, že se snažily zajistit velkou průtočnou kapacitu, ale současně musely vyhovovat snahám o zmenšování prostoru vodních toků a niv ve prospěch zástavby.

Průtočné perimetry vodních toků a niv byly zužovány, a co se tím ztrácelo na průtočné kapacitě, bylo doháněno zahlubováním a hydraulickým vyhlazováním koryt. Často však snaha získávat zastavitelné plochy vítězila nad rozvahou o protipovodňové ochraně. Koryta toků byla kanalizována, ale vliv redukce průtočného prostoru prevažoval a povodňová rizika celkově rostla.

Dnes se ukazuje, že staré koncepty řešení těchto protichudných potřeb v řadě případů poskytují výsledky, které nevyhovují ani z hledisek ekologických, estetických a pobytových, ani z hlediska protipovodňové ochrany zástavby. Ekologický stav a dobrý vzhled mnoha koryt sice byl obětován jejich technickým úpravám, přesto to nepostačovalo k vytvoření dostatečné povodňové průtočné kapacity a k zajištění odpovídající ochrany okolní zástavby. V dnešní době začínáme přehodnocovat stav vodních toků také v obcích a městech. Po povodních uplynulých let jsme obezřetnější vůči nedostatkům v zajištění ochrany zástavby. Roste zájem o ekologické funkce vodních toků, o jejich dobrý vzhled, pobytovou a rekreační hodnotu. V těchto ohledech tradičně technicky řešená koryta spíše nevyhovují. Začínáme si uvědomovat, že vodní toky mohou i v zastavěných územích plnit své vodohospodářské funkce, mohou mít dostatečnou povodňovou průtočnou kapacitu, a přitom mohou vypadat víc jako potoky a řeky, než jako kanály. Mohou být oživené rybami a dalšími vodními živočichy, mohou nabízet zajímavé pobytové a rekreační příležitosti lidem ve městech a obcích, mohou se mnohem aktivněji uplatňovat v parkových úpravách. Obce a města si více než dříve uvědomují hodnotu svého území a dostávají se k poznání, že jejich intravilánový prostor je příliš cenný na to, aby se nalézal v degradovaném stavu a funkce vodních toků byly redukovány jenom na odvádění čehosi nežádoucího někam pryč.

Tomáš Just

TECHNOLOGIE

PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA MĚSTA

Dosažení přijatelné míry ochrany zastavěného území proti povodním. Naplnění tohoto účelu je nedílnou součástí městských revitalizací. Revitalizační řešení pak povětšinou předpokládá, že revitalizovaný tok bude natolik průtokově zkapacitněn, že i za přítomnosti plánovaných přírodních prvků (např. břehové porosty, vodní vegetace, říční dřevo, apod.) zajistí potřebný stupeň protipovodňové ochrany města. Ideálně je přitom v předem definované míře vodnímu toku umožněn i dílčí (omezený) vývoj, tj. částečné fungování přirozených fluvialních procesů (např. vytváření šterkových náplavů).

EKOLOGIE

ZPŘÍRODNĚNÍ VODNÍHO TOKU VE MĚSTĚ

představuje (ve stanoveném rozsahu) obnovení základních ekologických funkcí řeky či potoka. Uskutečnění tohoto cíle je úzce svázáno s otázkou protipovodňové ochrany města a tedy dostatečného zkapacitnění vodního toku. Rovněž ve městech je dle místních podmínek žádoucí, aby koryta vodních toků byla přiměřeně morfologicky členitá a doprovázena dřevinnou vegetací. Jejich přirozený vývoj bude pravděpodobně omezený, ale charakter vodních toků by se měl co nejvíce blížit přirode blízkému stavu.

ROVNOVÁHA

Uvedené okruhy cílů městských úprav vodních toků by měly být řešeny současně. V minulosti, ale i v současnosti, jsou úpravy vodních toků ve městech podřizovány jedinému cíli, který zcela dominuje. Zmíněným cílem je protipovodňová ochrana města. Jakkoliv je tento cíl závažný a hraje v našem rozhodování o podobě toku ve městech prioritní úlohu, nemělo by nadále docházet k potlačování zbývajících dvou cílů, které jsou pro život města neméně významné.

URBANISMUS

ZAČLENĚNÍ VODNÍHO TOKU DO URBANISTICKÉ STRUKTURY MĚSTA

a jeho zpřístupnění obyvatelům je speciální a významnou složkou městských revitalizací řek a potoků. Vyzdvihuje se zde úloha toku ve městech, které plní (či mohou plnit) řadu společenských funkcí (rekreační, sportovní, estetickou, sociální, atd.). Řeky, poříční zóny či jejich nábřeží jsou ve městech z urbanistického a architektonického hlediska velmi významnými prostory. Zpřístupněním vodních toků a jejich okolí pro obyvatele města se rozumí umožnění jejich využití pro širokou škálu lidských aktivit. Jde jak o vlastní průchodnost břehu či pobřežních zón, jejich pobytovou atraktivitu a estetický vjem, jakožto i o rozmanité rekreační či sportovní využití. Podél vodních toků se do měst dostává zeď a příroda, její přítomnost a kvalitní zastoupení je v našich městech lidmi stále více poptávána.

HISTORICKÝ VÝVOJ

Regulace řek není pouze záležitostí 20. století. Úpravy řek a potoků se prováděly řadu století.

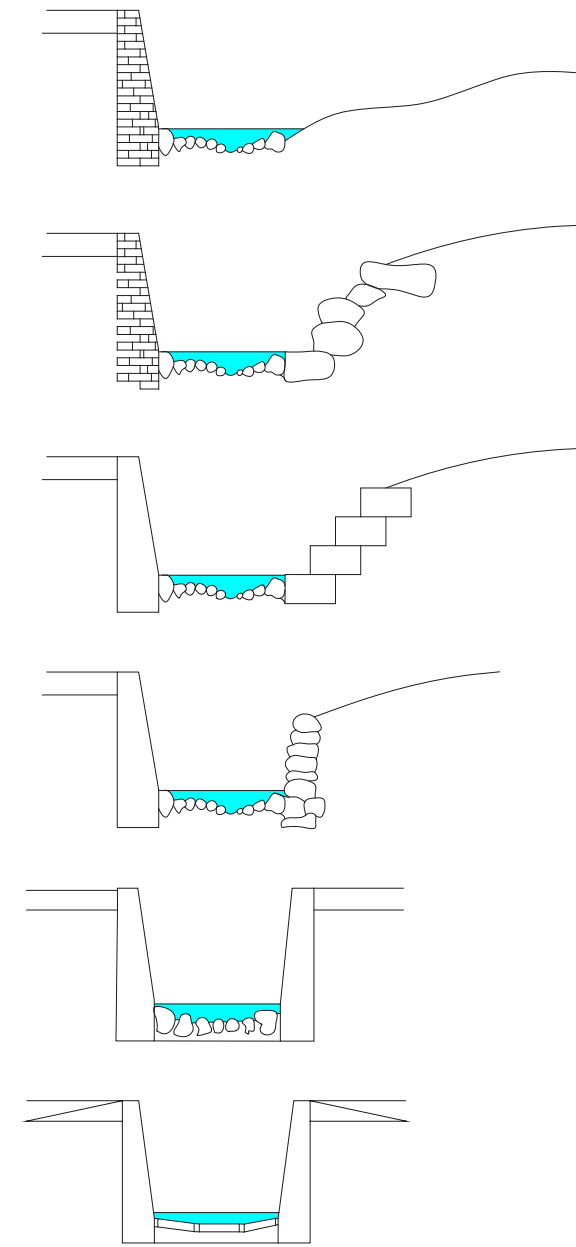
V dobách dávno minulých se města stavěla na vyvýšených místech, kde je neohrožovaly záplavy. Později, s rozvojem a růstem měst se zastavovala území nižších poloh údolních niv zaplavovaná při povodních, což vyvolalo potřebu protipovodňové ochrany. Koryta řek a potoků se narovnávala, jejich dno se uměle zahlubovalo, podél břehů se stavěly inundační hráže. Vytvářely se kanály, které dovedly jen odvádět vodu. Často se dno a břehy napřímily v délce několika kilometrů. Koryta měla jednotvárný příčný profil, což nejužší, aby se mohly okolní pozemky využít pro zástavbu. Tak se řeky postupně vytrácely z obrazu měst a ztrácely svoje ekologické a další funkce.

Tuto skutečnost si uvědomovali přírodovědci a jen nemnozí vodohospodáři. Proto se v průběhu 70. let minulého století objevovaly ojedinělé pokusy o přírodě blízké úpravy vodních toků. Jednalo se o protipovodňové úpravy neupravených toků technickými prostředky, způsobem, který umožňoval v menší či větší míře zachování přírodního stavu řeky a jejího okolí. Prosazování ohleduplnějších řešení naráželo na odpor projektantů a správců vodních toků z pochopitelných důvodů. S kanalizováním řek byly přeci jen dlouhodobé zkušenosti, postupem doby se pro ně vytvořil bohatý teoretický aparát výzkumných prací, výpočtů, norem, odborné literatury. Projevem profesní zdatnosti tehdy bylo a dodnes mnohdy je vytvořit stabilní koryto nepodléhající erozivní činnosti vody, které dokáže bezpečně převést požadované množství vody. Těto představě neodpovídá přírodě blízká úprava, která předpokládá dynamický vývoj koryta.

Začátkem 90. let minulého století se děly věci téměř nevídané. Začaly se vyskytovat názory, že je třeba kanály vracet zpátky do přírodního stavu. Ještě v 80. letech byly tyto myšlenky nepředstavitelné. V posledních deseti letech se v České republice objevují první revitalizační úpravy toků v urbanizovaném prostředí, další se připravují.

/REURIS-příklady dobré praxe revitalizací vodních toků v urbanizovaném prostředí na území ČR

14

SCHEMA PROMĚNY KORYT POTOKŮ VE MĚSTECH

15

LITOVČICKO-ŠARPSKÝ POTOK

ZÁKLADNÍ POJMY A TYPY KORYT

KONKÁVNÍ BŘEH

KONVEXNÍ BŘEH

KYNETA

BERMA

NIVA

Ploché dno údolí, které je zasahováno a utvářeno povodňovými průtoky. Při tomto základním geomorfologickém vymezení nezáleží na aktuálním stavu povrchu nivy, zda v ní leží louky, luhy, pole nebo zda je zastavěna.

KORYTO SLOŽENÉHO TVARU

Koryto v němž lze zřetelně rozlišit část protékanou bežnými průtoky a část, která se zaplňuje při povodních.

KYNETA

Koryto, protékané bežnými průtoky.

BERMA

Vyvýšená plochá část koryta po straně kynety.

POTOČNÍ PERIMETR

Účelový pojem, používaný v souvislosti s řešením nějaké konkrétní vodohospodářské úlohy – území, kterým je důvod se v dané situaci zabývat v souvislosti s vodním tokem. Obvykle zahrnuje koryto vodního toku a zaplavitelnou část nivy.

POVODŇOVÝ PERIMETR

Území, v němž je nutno v jakémkoliv ohledu počítat s průběhem velkých vod. Prostor, v němž může být zástavba ohrožena povodněmi, nebo prostor, v němž může docházet k transformaci povodňové vlny rozlívem.

RECIPIENT

„Příjemce“, „přijímač“. Ve vodním hospodářství každý vodní tok v tom smyslu, že do něj jsou ústěny přítoky, povrchové vody nebo odpadní vody.

KONKÁVNÍ BŘEH

Vnější, nárazový břeh koryta v oblouku.

KONVEXNÍ BŘEH

Vnitřní břeh koryta v oblouku.

JESEP

Tvar vznikající ukládáním splavenin zpravidla při konvexním brehu.

INFLEXNÍ MÍSTO V KORYTĚ

Místo, kde jeden oblouk meandrujícího přechází v druhý. V inflexi se obvykle vyskytuje brod, tedy mělké místo s rychlejším prouděním.

SPLAVENINY

Hrubší materiál převážně horninového původu, který je unášen, valen či sunut rychleji proudící vodou. V místech pomalejšího proudění rychle vytváří usazeniny.

PLAVENINY

Jemné, vodou unášené nerozpuštěné částice. Jejich ukládáním v oblastech nejpomalejšího proudění vznikají usazeniny charakteru kalu.

16

V KRAJINĚ

V ZÁSTAVBĚ

TECHNOLOGICKY UPRAVENÉ
v zájmu získávání zemědělských ploch v nivách, jejich odvodnění a ochrany před častějším zaplavením.

PŘÍRODĚ BLÍZKÉ
revitalizované za účelem částečně obnovit přírodní tvary, vzhled a hlavně funkce vodních toků a niv.

JEDNOÚČELOVÉ
TECHNICKÉ

ZAPOJENÉ DO
ŽIVOTA MĚSTA

ZATRUBNĚNÉ

ODTRUBNĚNÉ

17

TYOLOGIE VEŘEJNÝCH PROSTOR

1. ULICE
  - A. PÁTEŘNÍ ULIČNÍ PROSTOR (městské třída, bulvár, prospekt, atd.)
  - B. STANDARDNÍ ULIČNÍ PROSTOR (běžné obslužné ulice)
  - C. PARKOVÝ ULIČNÍ PROSTOR (ulice s výrazným parkovým středovým doprovodem)
  - D. OBYTNÝ ULIČNÍ PROSTOR (obytné ulice)
  - E. PĚŠÍ ULIČNÍ PROSTOR (pěší ulice, uliční schody, kryté ulice)
2. NÁMĚSTÍ
  - A. POLYFUNKČNÍ CENTRÁLNÍ NÁMĚSTÍ (ústřední městské a čtvrtvá náměstí)
  - B. DOPRAVNÍ NÁMĚSTÍ (s velkou křižovatkou, přednádražní prostory)
  - C. PĚŠÍ NÁMĚSTÍ
  - D. PARKOVÉ NÁMĚSTÍ
  - E. OBYTNÉ NÁMĚSTÍ
3. NÁBŘEŽÍ
  - A. POLYFUNKČNÍ NÁBŘEŽÍ
  - B. DOPRAVNÍ NÁBŘEŽÍ
  - C. PARKOVÁ NÁBŘEŽÍ
  - D. VYHRAZENÁ NÁBŘEŽÍ
4. VEŘEJNÉ PARKY, ZAHRADY, HRBITOVY, OSTROVY
5. VSTUPNÍ PŘEDPROSTORY AREÁLŮ A BUDOV
6. DOPRAVNÍ KORIDORY, VELKÁ PARKOVIŠTĚ, KŘIŽOVATKY, MOSTY, TUNELY, NÁDRAŽNÍ A LETIŠTNÍ HALY
7. VEŘEJNÉ VNITRO BLOKY, NÁDVOŘÍ
8. VEŘEJNÉ PODZEMNÍ PROSTORY
VELKOPLOŠNÉ PODCHODY, VESTIBULY, ESKALÁTOROVÉ TUNELY, VEŘ. GARÁŽ. PROSTORY, HISTORICKÉ KATAKOMBY
9. DROBNÉ VEŘEJNÉ PROSTORY PRO DOPRAVU A POHYB PĚŠÍCH
PRŮCHODY, PRŮJEZDY, PODCHODY, LOUBÍ, KRYTÉ CHODNÍKY, PASÁŽE, ATRIA A DVORANY LÁVKY, PĚŠÍ TUNELY, NÁSTUPOVÉ RAMPY, PORTYKY
10. NOVÁ NÁKUPNÍ, SPORTOVNÍ, KULTURNÍ, ZÁBAVNÍ CENTRA, MULTIPLEXY
11. POLOVEŘEJNÉ PROSTORY
NEVYHRAZENÉ PRIVÁTNÍ PROSTORY, VYHRAZENÉ PRIVÁTNÍ PROSTORY, INTERIERY ODBYTOVÝCH PLOCH OBCHODŮ A SLUŽEB, PŘÍSTUPNÉ INTERIERY VEŘEJNÝCH I OSTATNÍCH BUDOV
12. VEŘEJNÉ PŘÍSTUPNÉ ČÁSTI AREÁLŮ
AREÁLY OBČANSKÉHO VYBAVENÍ, ADMIMSTRAT SPECIFICKÉ
13. VENKOVSKÉ NÁVSI

ULIČNÍ ŘÍČNÍ KORYTA

VODNÍ PARKY

DETSKÁ VODNÍ HRÁŠTĚ

DOMY NA VODĚ

VODNÍ TECHNICKÉ PAMÁTKY

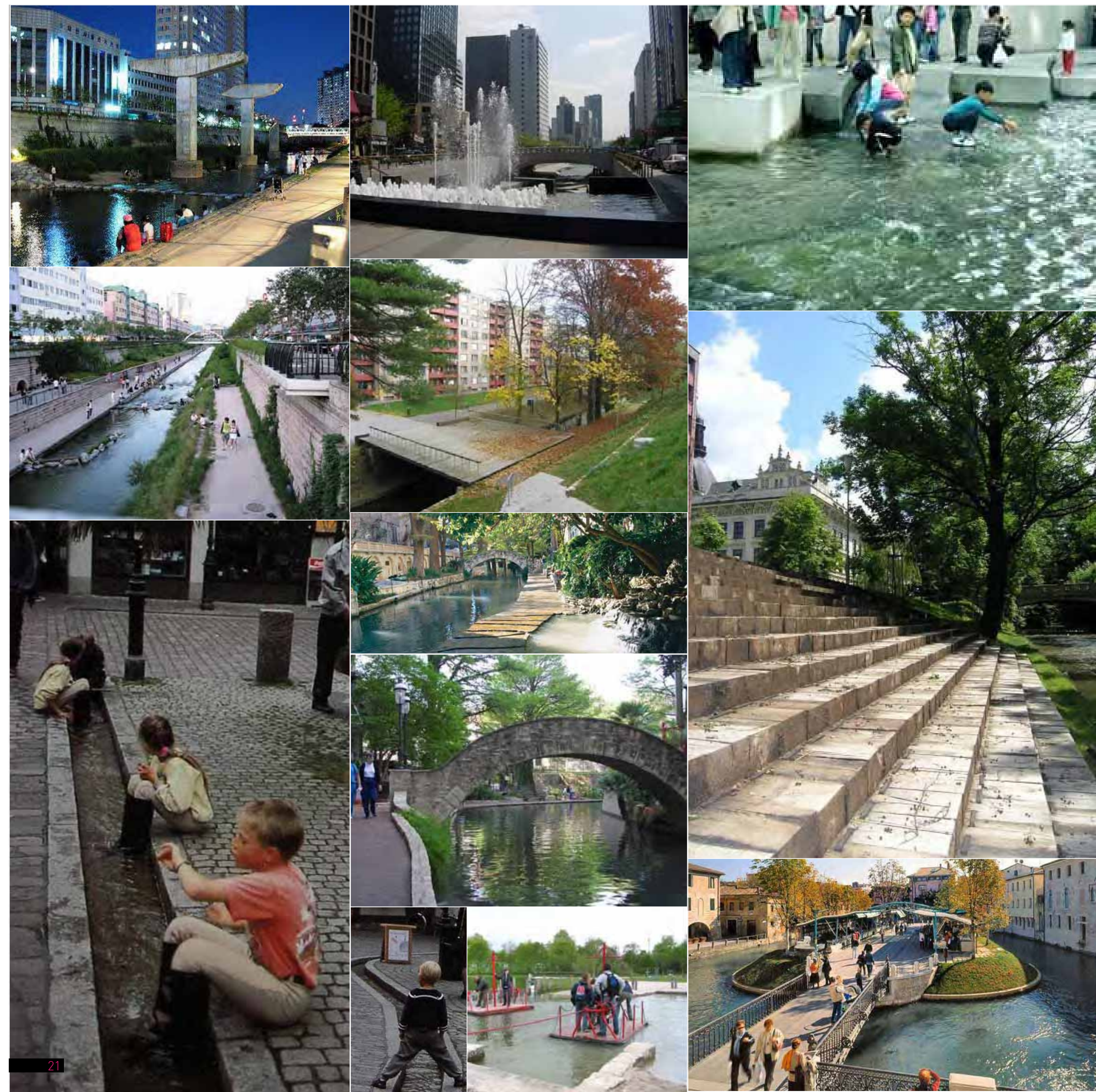
FONTÁNY

REFERENČNÍ PROJEKTY

CHEONGGYECHEON, Soul, Jižní Korea
LOUČNÁ NA KOMENSKÉHO NÁMĚSTÍ, Litomyšl (AP atelier, Josef Pleskot)
SAN ANTONIO, TEXAS, Arch. Toni Follina
FREIBURG, Německo
TREVISO, ITALIE, Arch. Toni Follina
MILLENIUM PARK, CHICAGO, Frank O. Gehry
ÚPRAVA VODOTEČE MEZI ULICEMI ROZKOŠSKÁ A HAVLÍČKOVA Havlíčkův Brod
REVITALIZACE KORYTA A NIVY ŘEKY VLIS, Amberg, Německo
PROMENADE SAMUEL-DE CHAMPLAIN, Sainte-Foy, Kanada, Daoust Lestage

Když naši předkové zakládali města a vesnice poblíž řek a potoků, moc dobře si uvědomovali, že voda je základem života. Voda hrála významnou roli ve všech oblastech lidské činnosti, přesto zůstávala dlouhou dobu přirozenou součástí krajiny.

V průběhu let se však pohled na vodu v krajině velmi změnil. Ve městech dob minulých se na vodní toky pohlíželo spíše jako na překážku při budování infrastruktury. Voda byla navíc považována za neovladatelný a nebezpečný živel, který je potřeba z města co nejrychleji odvést, nejlépe pod povrchem. Tyto názory měly za následek rozsáhlé zatrubňování, nesmyslné zkapacitňování a monstózní opevňování přirozených koryt. Vlivem rozsáhlé výstavby podzemních sítí docházelo na straně druhé také k oddělování pramenišť potoků a rybníků a jejich následnému pozvolnému vysychání a mnohdy i zániku. Takovýchto negativních příkladů je v Praze hned několik – Bohnický potok, Čimický potok, horní tok Stodůleckého potoka, Čimický rybník a další.

Současný pohled na vodní toky a rybníky v Praze je však již poněkud jiný. Voda je chápána jako nedílná součást města a městské zeleně. S tímto názorem se ztotožňují i snahy současného správce vodních toků a nádrží v Praze, otevřít koryta zatrubněných potoků a revitalizovat je. Těmto aktivitám je věnován projekt "Potoky pro život", který byl zahájen již v roce 2005. Do poloviny roku 2009 bylo v rámci tohoto projektu zrevitalizováno 3,58 km a upraveno 1,47 km vodních toků. Nových koryt bylo zbudováno 1,6 km.

Na území hl.m. Prahy se nachází velké množství lokalit, které můžeme v prostředí velkoměsta považovat za skutečné poklady. Ať už jsou to staré pražské parky, historické rybníky nebo celá řada pražských vodních toků, které často bývají součástí zvláště chráněných území či přírodních parků a zasluhují si naši péči a ochranu.

Územím Prahy protéká 99 potoků, což činí celkem téměř 374 km. Z této délky je ve správě Odboru ochrany prostředí MHMP, téměř 226 km a přibližně 120 ha zeleně podél těchto vodotečí. Údržbu pražských potoků zajišťuje organizace Lesy hl.m. Prahy.

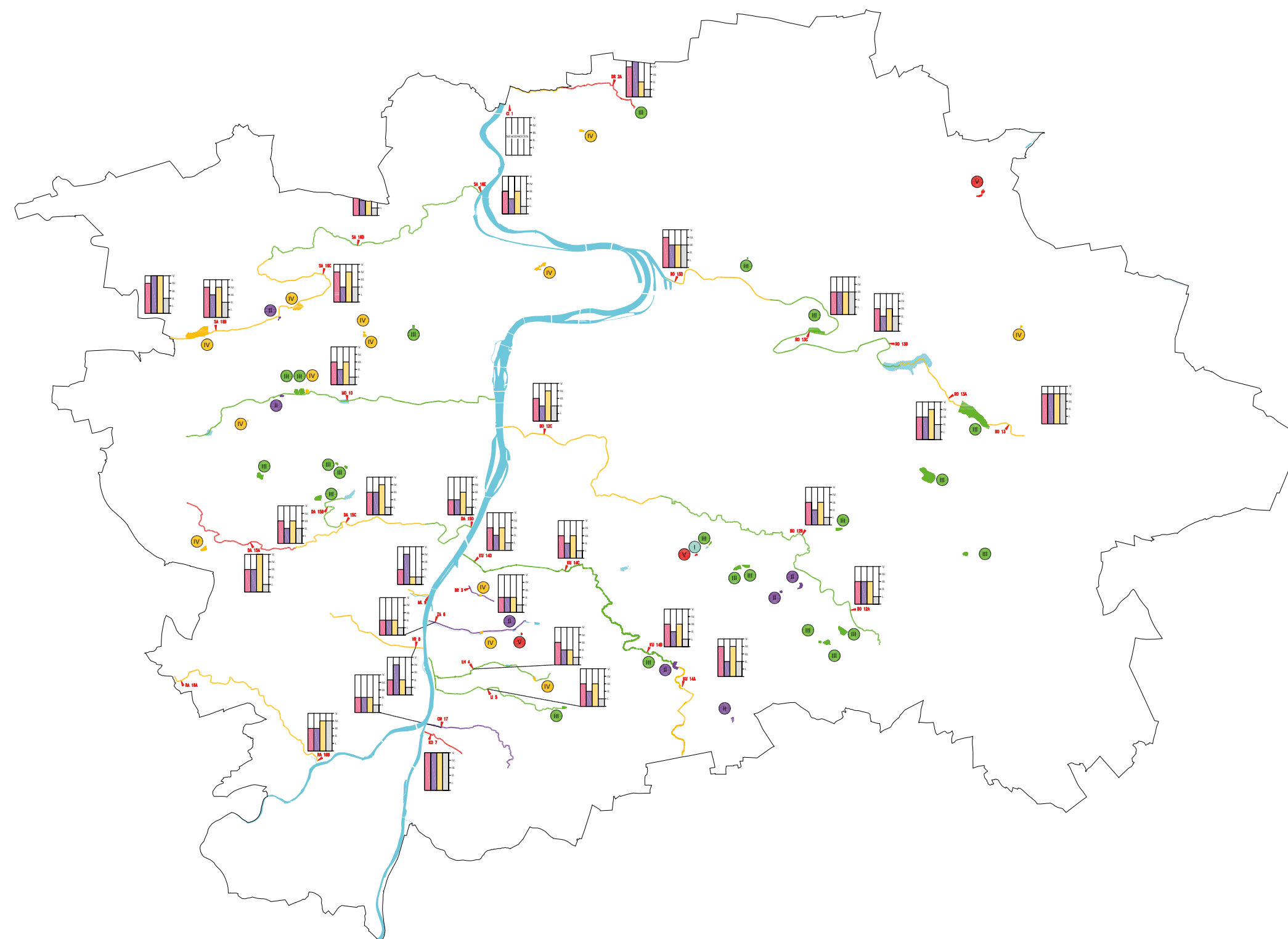
<http://www.lesypraha.cz/>

Mapování kvality vody v pražských potocích a nádržích je jednou z pravidelných činností správce vodních toků. Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy se věnuje problematice kvality vod již od 90. let, ale systematické měření a vyhodnocování je prováděno od roku 2000.

V Praze je celkem mapováno 15 potoků dohromady na 38 profilech a 52 vodních nádržích/rybníků. Četnost odběrů vody na potocích je zpravidla 1x za 2 měsíce. Četnost odběrů vody v nádržích je 2x ročně (duben a září). Díky této četnosti je vyhodnocení kvality vody nádrží pouze orientační.

Kvalita povrchové vody je hodnocena na základě naměřených ukazatelů a tříděna do tříd jakosti v rozmezí 1 – 5 dle ČSN 75 221, přičemž stupeň 1. ukazuje vodu nejčistší a stupeň 5 velmi silně znečištěnou. V pražských potocích se pohybuje kvalita vody od 2. třídy (Lhotecký potok) až po nejhorší třídu 5. Kvalitu vody negativně ovlivňují jednak splachy ze zpevněných ploch, ale zejména kontaminace splaškovými vodami. Ty se dostávají do vodních toků prostřednictvím sítě dešťových kanalizací, do které jsou jednotliví znečišťovatelé napojeni nebo přímým napojením na vodní tok. Nezanedbatelným zdrojem jsou také špatně fungující malé čistírny odpadních vod.

<http://www.lesypraha.cz/>

LEGENDA

DEMOGRAFIE

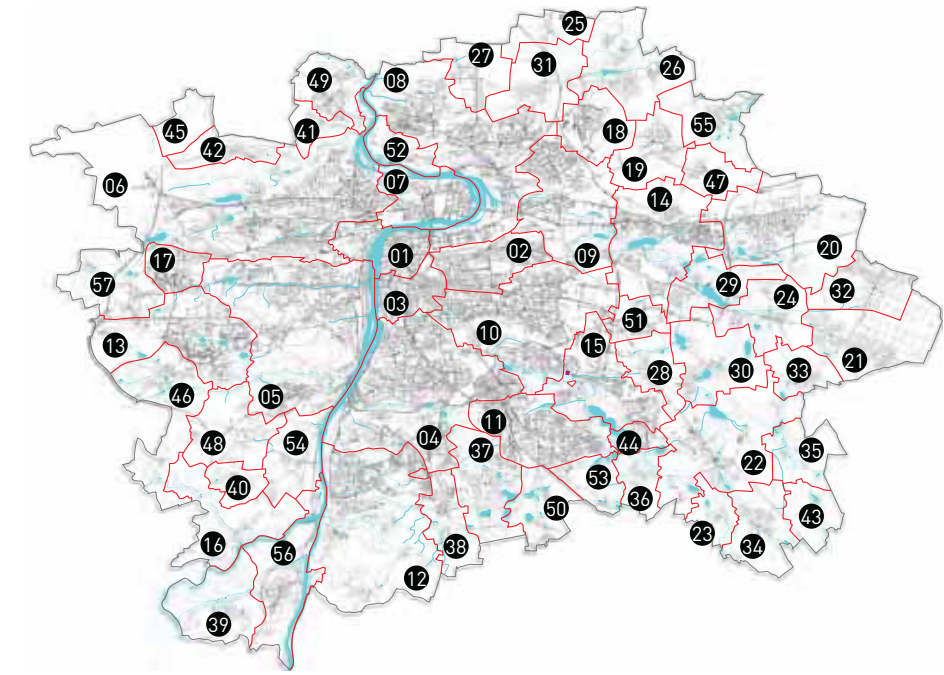
HUSTOTA OBYVATEL PODLE KATASTRŮ

24

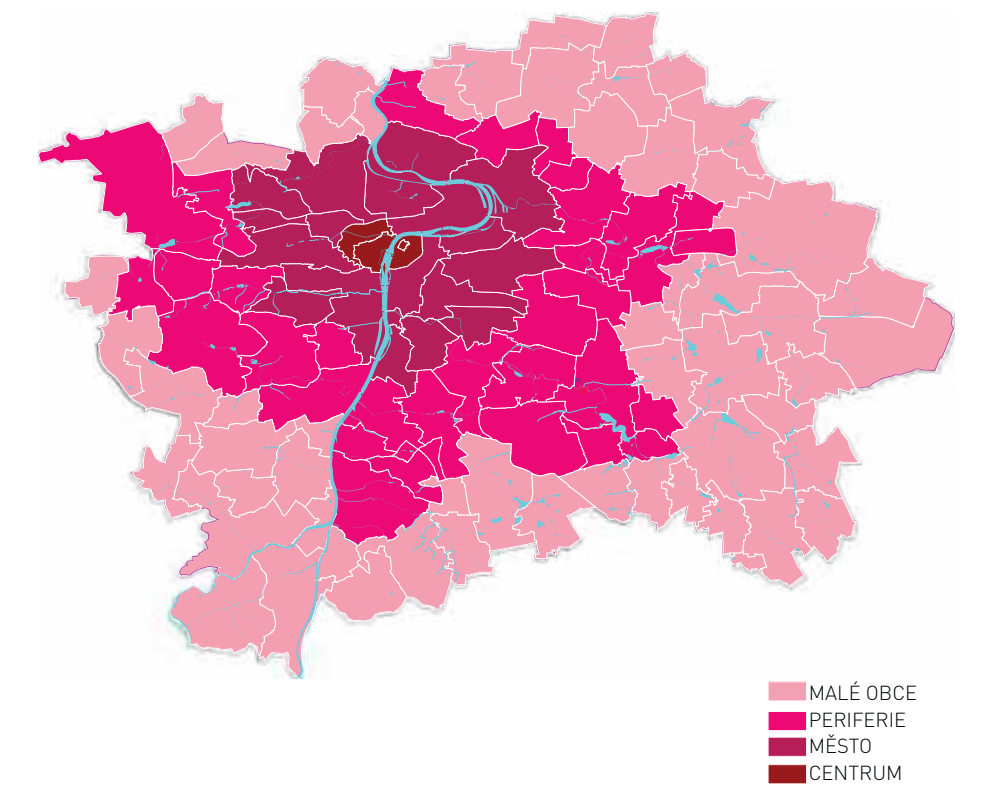
MĚSTSKÉ ČÁSTI

01 PRAHA 1	30 DUBEČ
02 PRAHA 2	31 ĎÁBLICE
03 PRAHA 3	32 KLÁNOVICE
04 PRAHA 4	33 KOLODĚJE
05 PRAHA 5	34 KOLOVRATY
06 PRAHA 6	35 KRÁLOVICE
07 PRAHA 7	36 KŘESLICE
08 PRAHA 8	37 KUNRATICE
09 PRAHA 9	38 LIBUŠ
10 PRAHA 10	39 LIPENCE
11 PRAHA 11	40 LOCHKOV
12 PRAHA 12	41 LYSOLAJE
13 PRAHA 13	42 NEBUŠICE
14 PRAHA 14	43 NEDVĚZÍ
15 PRAHA 15	44 PETROVICE
16 PRAHA 16	45 PŘEDNÍ KOPANINA
17 PRAHA 17	46 ŘEPORYJE
18 PRAHA 18	47 SATALICE
19 PRAHA 19	48 SLIVENEC
20 PRAHA 20	49 SUCHDOL
21 PRAHA 21	50 ŠEBEROV
22 PRAHA 22	51 ŠTĚRBOHOLY
23 BENICE	52 TROJA
24 BĚCHOVICE	53 ÚJEZD
25 BŘEZINĚVES	54 VELKÁ CHUCHLE
26 ČAKOVICE	55 VINOŘ
27 DOLNÍ CHABRY	56 ZBRASLAV
28 DOLNÍ MĚCHOLUPY	57 ZLIČÍN
29 DOLNÍ POČERNICE	

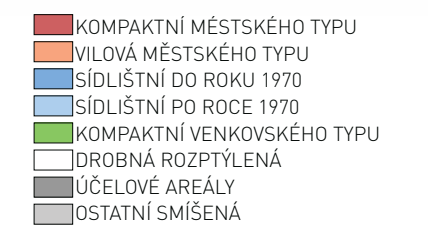
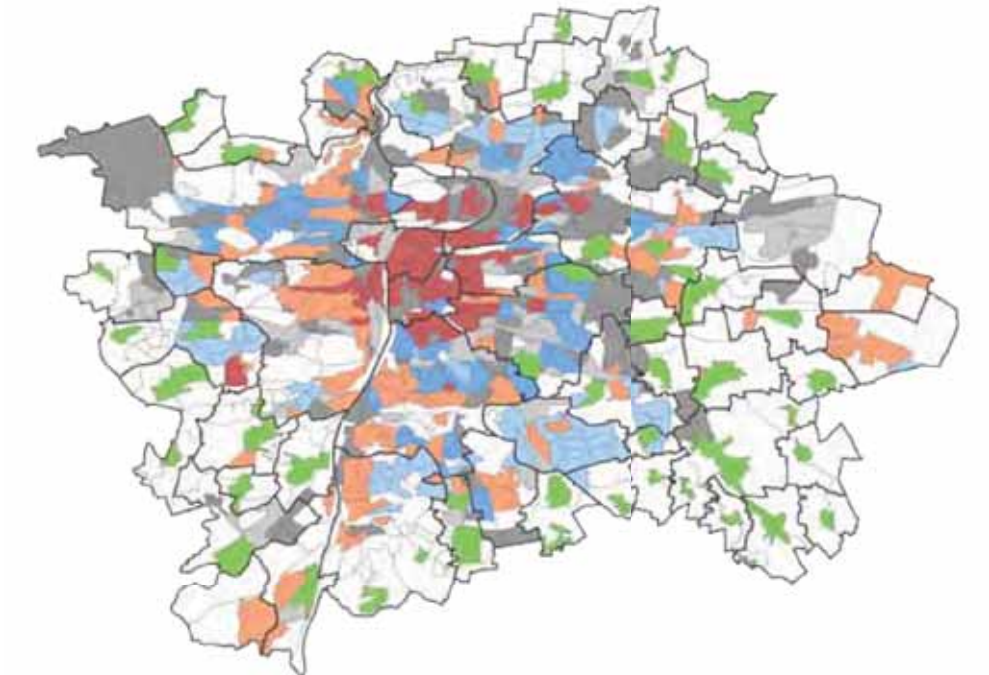

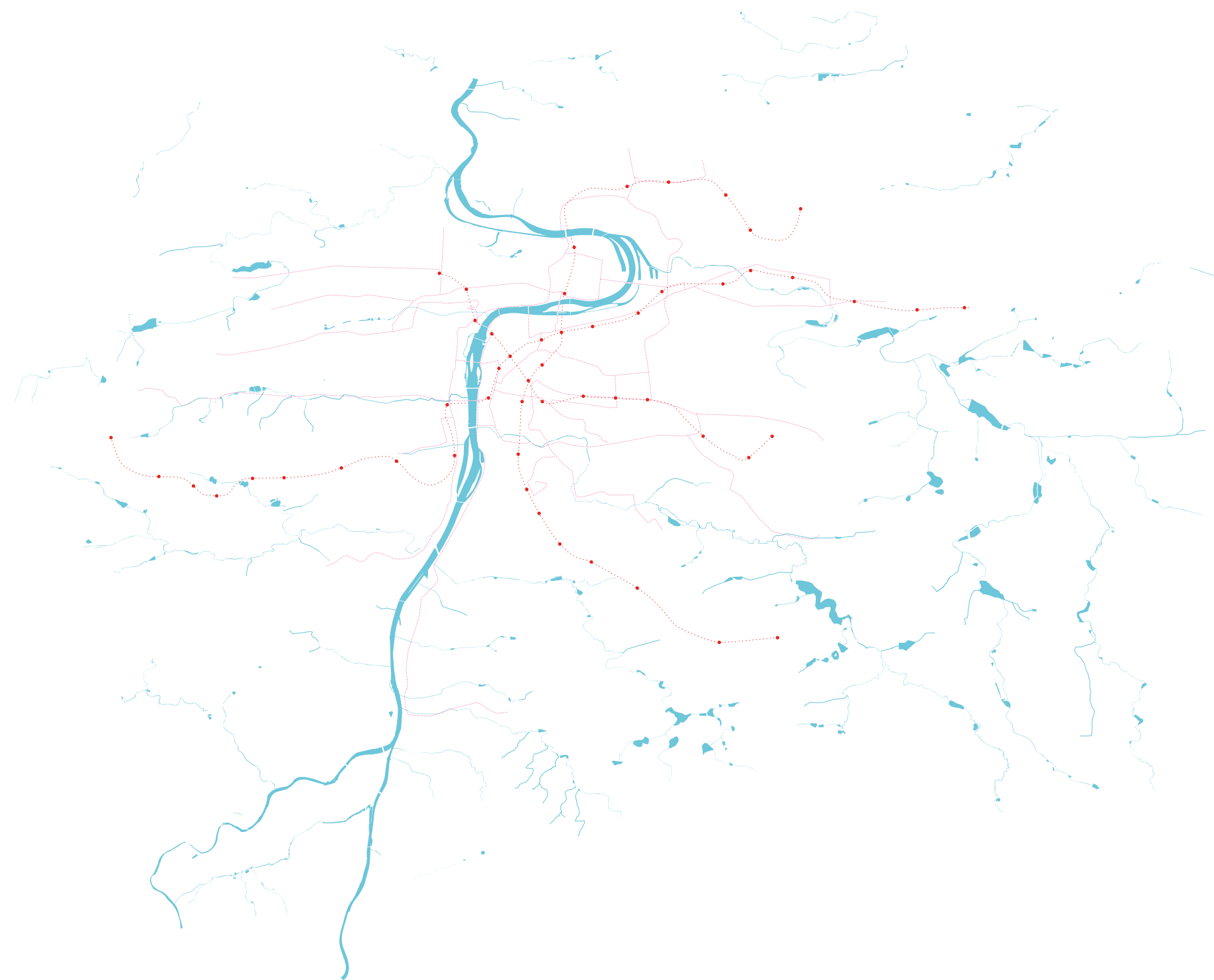
25

KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ PODLE CHARAKTERU

PŘEVAŽUJÍCÍ TYP ZÁSTAVBY

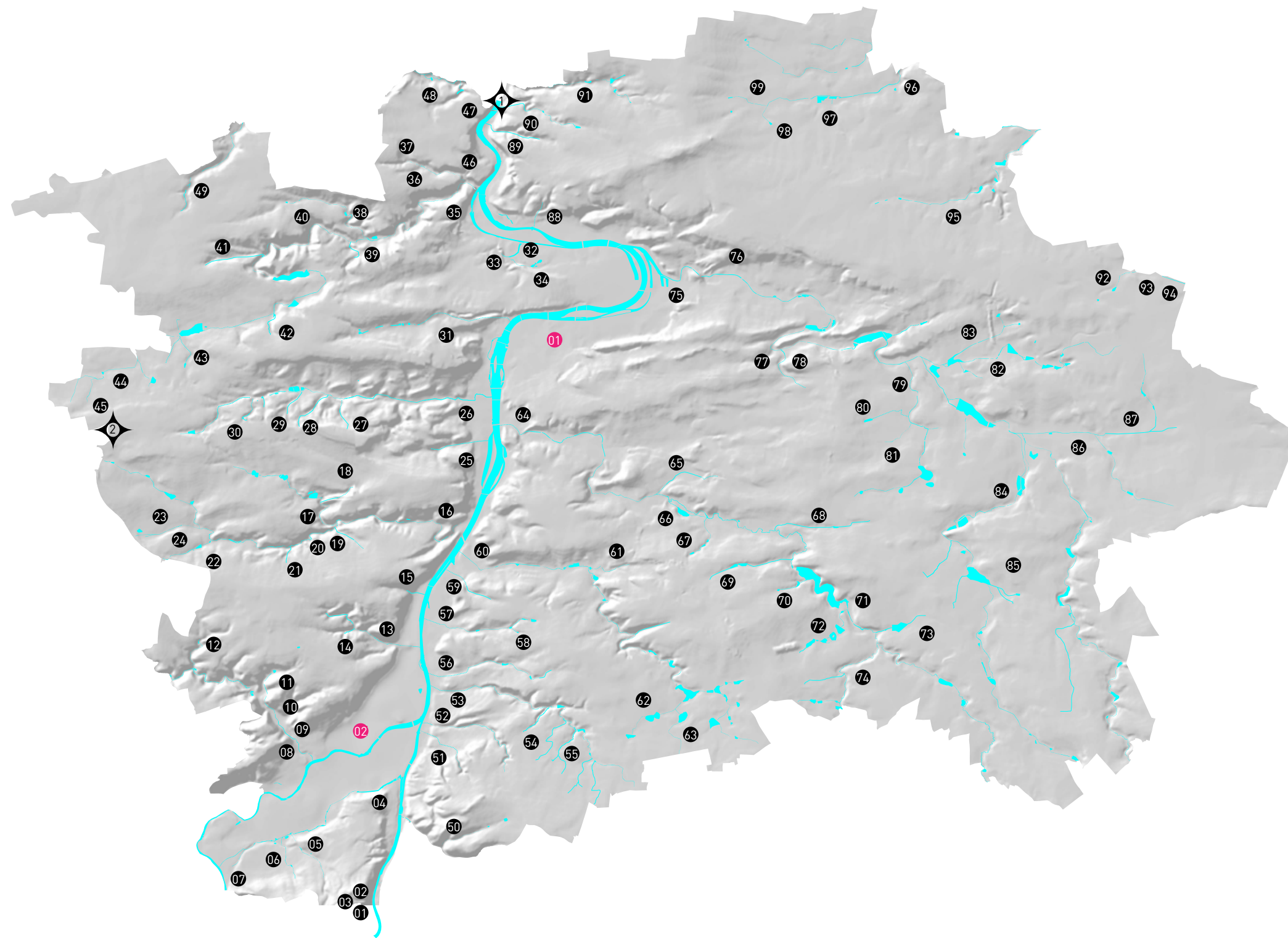

029

ANALÝZA

Analytická část projektu navazuje na diplomní seminář a podrobně se zabývá jednotlivými potoky. Pro účely diplomní práce jsem pro podrobnější zkoumání oblast omezila na Botič od Hostivařské přehrady, Rokytku od Kyjského rybníka, Motolský potok od Řep, Prokopský a Dalejský potok od Nových Butovic, Kunratický potok od Hostivařské přehrady a Litovicko Šárecký potok od Ruzyňské nádrže. Při zkoumání jednotlivých potoků jsem se zaměřovala na rozličné charaktery, zkoumání přístupnosti potoku a profilů a míst, která ovlivňují.

- ◆ 1 NEJNIŽÍ BOD 177 M.N.M.
VLTAVA U SUCHDOLA
- ◆ 2 NEJVYŠŠÍ BOD 399 M.N.M.
TELEČEK MEZI SOBÍNEM A CHRÁŠTANY

- 01 VLTAVA
- 02 BEROUNKA

PRÁVÉ PŘÍTOKY VLTAVY

- 01 BĀŇSKÝ
- 02 ZĀBĚHLICKÝ
- 04 LIPANSKÝ
  - 03 BEZJEMNÝ PŘÍTOK
  - 05 PŘÍTOK OD ZBRASLAVI
  - 06 KYJOVSKÝ
  - 07 LIPENECKÝ
- 08 RADOTÍNSKÝ
  - 09 SKALNÍ
  - 10 ŠACHETSKÝ
  - 11 LOCHKOVSKÝ
  - 12 ZMRZLÍK (MLÝNSKÝ)
- 13 VRUTICE
  - 14 LIBEŘSKÝ
- 15 MARIÁNSKO - LÁZEŇSKÝ
- 16 DALEJSKÝ
  - 17 PROKOPSKÝ
  - 18 JINONICKÝ
  - 19 KLUKOVICKÝ
  - 20 BEZJEMNÝ OD DUN
  - 21 HOLYŇSKÝ
  - 22 OŘEŠKÝ
  - 23 JINOČANSKÝ
  - 24 MIREŠICKÝ
- 25 RADLICKÝ
- 26 MOTOLSKÝ
  - 27 CIBULKA
  - 28 HLINITÝ
  - 29 Z KREMATORIA
  - 30 VĚTVENÝ
- 31 BRUSNICE
- 32 DEJVICKÝ
  - 33 MALÁ ŘÍČKA
  - 34 STROMOVKA
- 35 ŠÁRECKÝ
  - 36 HOUSLE
  - 37 PŘÍTOK U DUBOVÉHO MLÝNA
  - 38 NEBUŠICKÝ
  - 39 KRŮTECKÝ

- 40 ŽELIVKA
- 41 ZLODĚJKA
- 42 SVĚTLUŠKA
- 43 ŘEPSKÝ
- 44 ZLIČÍNSKÝ
- 45 SOBÍNSKÝ

- 46 VELESLAVÍNSKÝ
- 47 SEDLECKÝ
- 48 HOROMĚŘICKÝ
- 49 KOPANINSKÝ

LEVÉ PŘÍTOKY VLTAVY

- 50 BŘEŽANSKÝ
- 51 KOMOŘANSKÝ
- 52 CHOLUPICKÝ
- 53 LIBUŠSKÝ
  - 54 PÍSNICKÝ
  - 55 CHOLUPICKÝ PŘÍTOK
- 56 LHOTECKÝ
- 57 ZÁTIŠSKÝ
  - 58 DVORECKÝ
- 59 BRÁŇICKÝ
- 60 KUNRATICKÝ
  - 61 ROZTYLSKÝ
  - 62 VESTECKÝ
  - 63 OLŠANSKÝ
- 64 BOTIČ
  - 65 SLATINSKÝ
  - 66 ODPAD OD HAMERSKÉHO R.
  - 67 CHODOVECKÝ
  - 68 MĚCHOLUPSKÝ
  - 69 KOŠÍKOVSKÝ
  - 70 HÁJECKÝ
  - 71 MLÝNSKÝ NÁHON
  - 72 MILÍČOVSKÝ
  - 73 DOBRÁ VODA
  - 74 PITKOVICKÝ
- 75 ROKYTKA
  - 76 PROSECKÝ
  - 77 VACKOVSKÝ
  - 78 MALÁ ROKYTKA
  - 79 HOSTAVICKÝ
    - 80 JAHODNICE
    - 81 ŠTĚRBOHOLSKÝ
  - 82 SVĚPRAVICKÝ
  - 83 CHVALKA
  - 84 ŘÍČANSKÝ
    - 85 NETLUCKÝ
  - 86 BĚCHOVICKÝ
  - 87 BLATOVSKÝ
- 88 HALTÝŘSKÝ
- 89 BOHNICKÝ
- 90 ČIMICKÝ
- 91 DRAHAŇSKÝ
- 92 JIRENSKÝ
  - 93 HOROUŠANSKÝ
  - 94 ŠESTAJOVICKÝ
- 95 VINOŘSKÝ P.
- 96 MRATÍNSKÝ
  - 97 MÍROVICKÝ
  - 98 TŘEBORADICKÝ
  - 99 V TOPOLECH

PŘÍTOKY LABE

- 92 JIRENSKÝ
  - 93 HOROUŠANSKÝ
  - 94 ŠESTAJOVICKÝ
- 95 VINOŘSKÝ P.
- 96 MRATÍNSKÝ
  - 97 MÍROVICKÝ
  - 98 TŘEBORADICKÝ
  - 99 V TOPOLECH

BOTIČ

ROKYTKA

MOTOLSKÝ PŮTOK

DALEJSKÝ PŮTOK

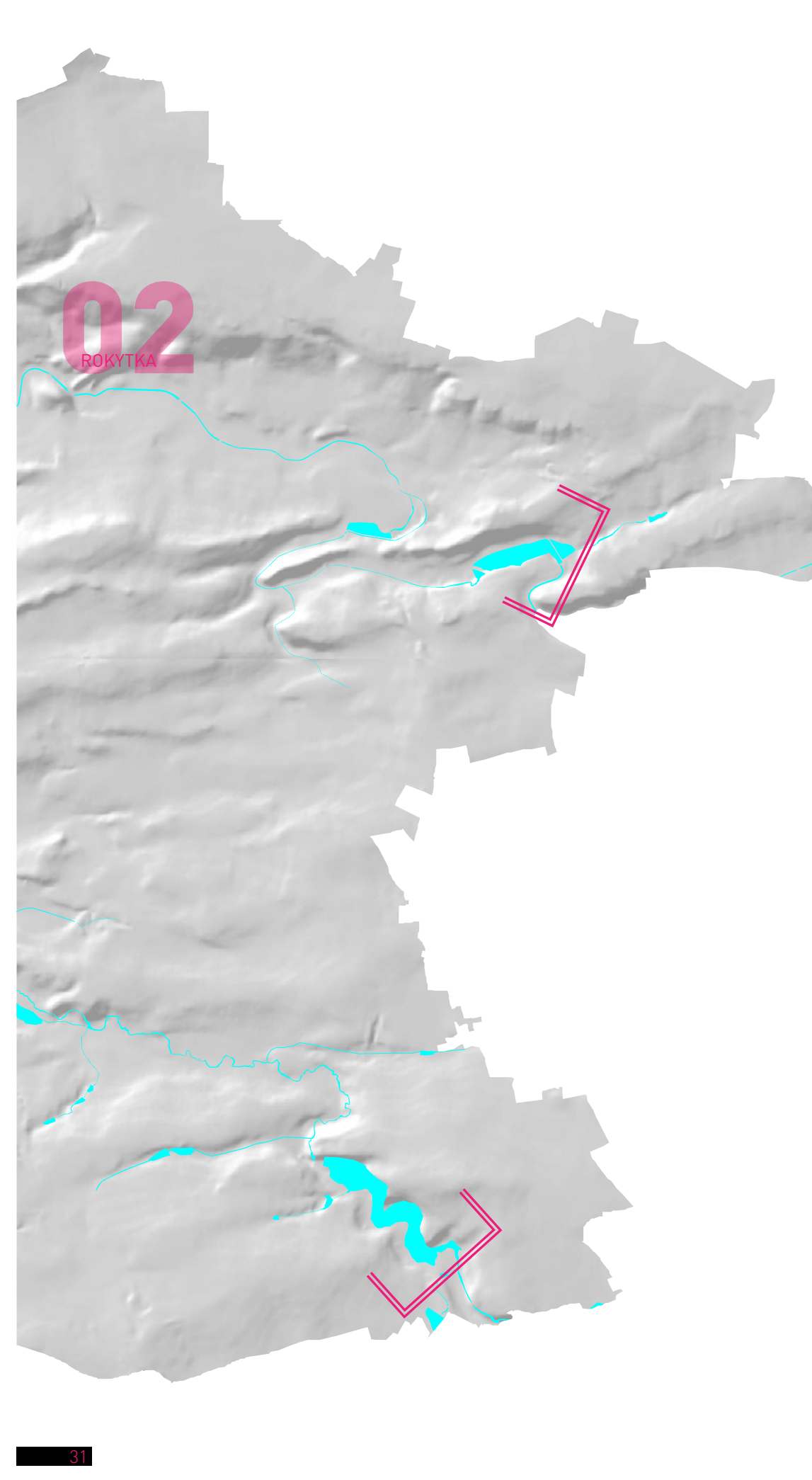
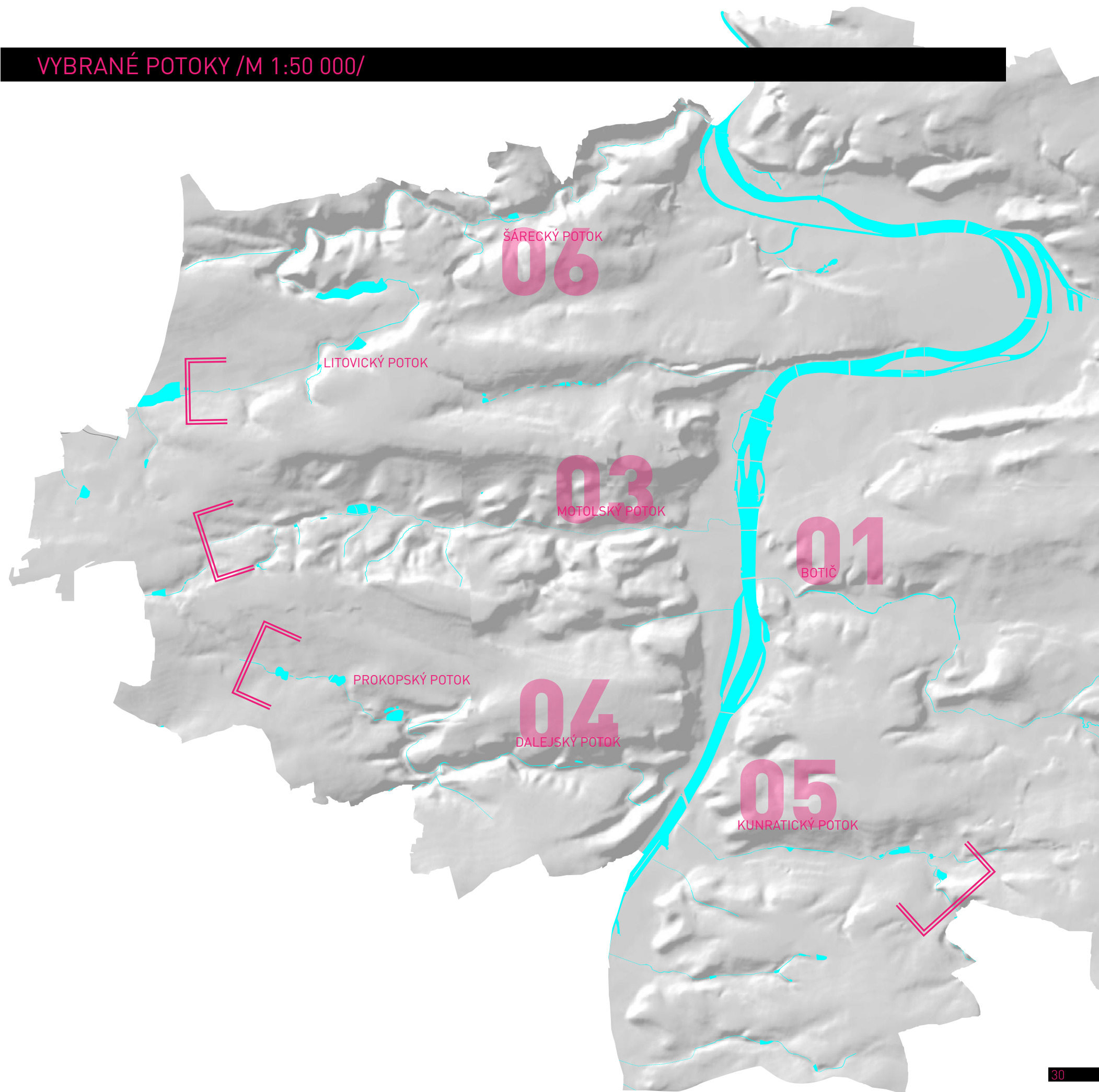

KLINRÁTKICKÝ PŮTOK

LITVICKO-ŠÁRECKÝ PŮTOK

Pro účely práce jsem zkoumanou oblast omezila na níže uvedené úseky hlavních potoků. Úseky jsem vybírala tak, aby obsáhly oblast kompaktního města a hlavních pražských periferií. Oblastmi rozvolněné zástavby, které administrativně patří pod Prahu, ale netvoří s ní kompaktní město, jsem se nezabývala.

01 BOTIČ OD HOSTIVAŘSKÉ PŘEHRADY

Za Hostivařskou přehradou pokračuje několikakilometrovým úsekem meandrů přes Hostivař do údolí Záběhlic. Botič dále protéká areálem Michelské teplárny a odstavného nádraží Praha Jih, mohutným obloukem zleva obtéká michelským údolím Bohdalec a Tyršův vrch, stáčí se do Vršovic, teče kolem stadionu Bohemians 1905, po levé straně Havlíčkových sadů, kde krátce mizí pod vozovkou v Nuslích poblíž křižovatky Otakarova a parku Folimanka protéká Nuselským údolím přes Ostrčilovo náměstí pod Vyšehradské hradby a odtud pak jako kanalizovaný zakrytý tok ústí zprava do Vltavy v Praze na Výtoni pod železničním mostem.

02 ROKYTKA OD KYJSKÉHO RYBNÍKA

Rokytká protéká od Kyjského rybníka kolem vrchu Smetanka přes Hrdlořezy a Hloubětín do oblasti Vysočan a do Vltavy se vlévá v Libni, poblíž Elsnicova náměstí. Rokytká a její okolí prošlo v minulosti značnými změnami. V historii vinařská oblast Libně a Vysočan, kam se ještě na začátku 19. století jezdilo za přírodou, na venkov za rekreaci, prošly během 19. a 20. století rozsáhlou proměnou. Rozvoj průmyslu v těchto čtvrtích byl značný, vznikly továrny na cement, líh atd. Vodní síla Rokytky byla také využívána k pohonu mlynů, které byly v její blízkosti postaveny.

03 MOTOLSKÝ POTOK Z ŘEP

Motolský potok teče z Řep přes Motol do oblasti Smíchova, kde se vlévá do Vltavy na Janáčkově nábřeží. Z celkové délky 9939 m připadá na dolní celistvě zakrytý úsek 4 251 m a horní částečně zakrytý úsek 5688 m. Horní částečně zakrytá část Motolského potoka byla v nedávné minulosti vedena v otevřeném korytě, pouze v místech křížení s komunikací bylo provedeno jeho zakrytí. Postupným rozvojem dopravy a zvyšováním požadavků na stavební prostory došlo bohužel v první polovině osmdesátých let k postupnému zakrytí téměř poloviny trasy této horní části koryta.

04 PROKOPSKÝ/DALEJSKÝ POTOK OD STODŮLEK

Dalejský potok je spolu s přilehlým povodím od Hlubočep až po Řeporyje v celkové délce asi 5,5 km chráněnou přírodní rezervací (Prokopské údolí), jak z hlediska přírodní biologického, tak z hlediska geologického. Do Vltavy se potok vlévá v Praze v oblasti Zlíchova.

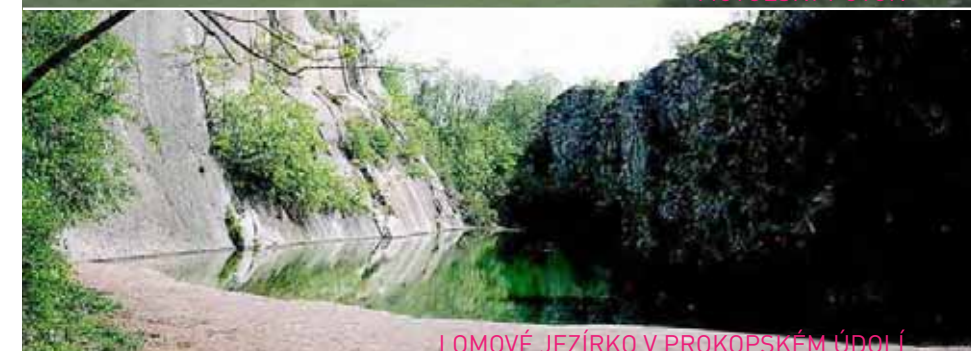
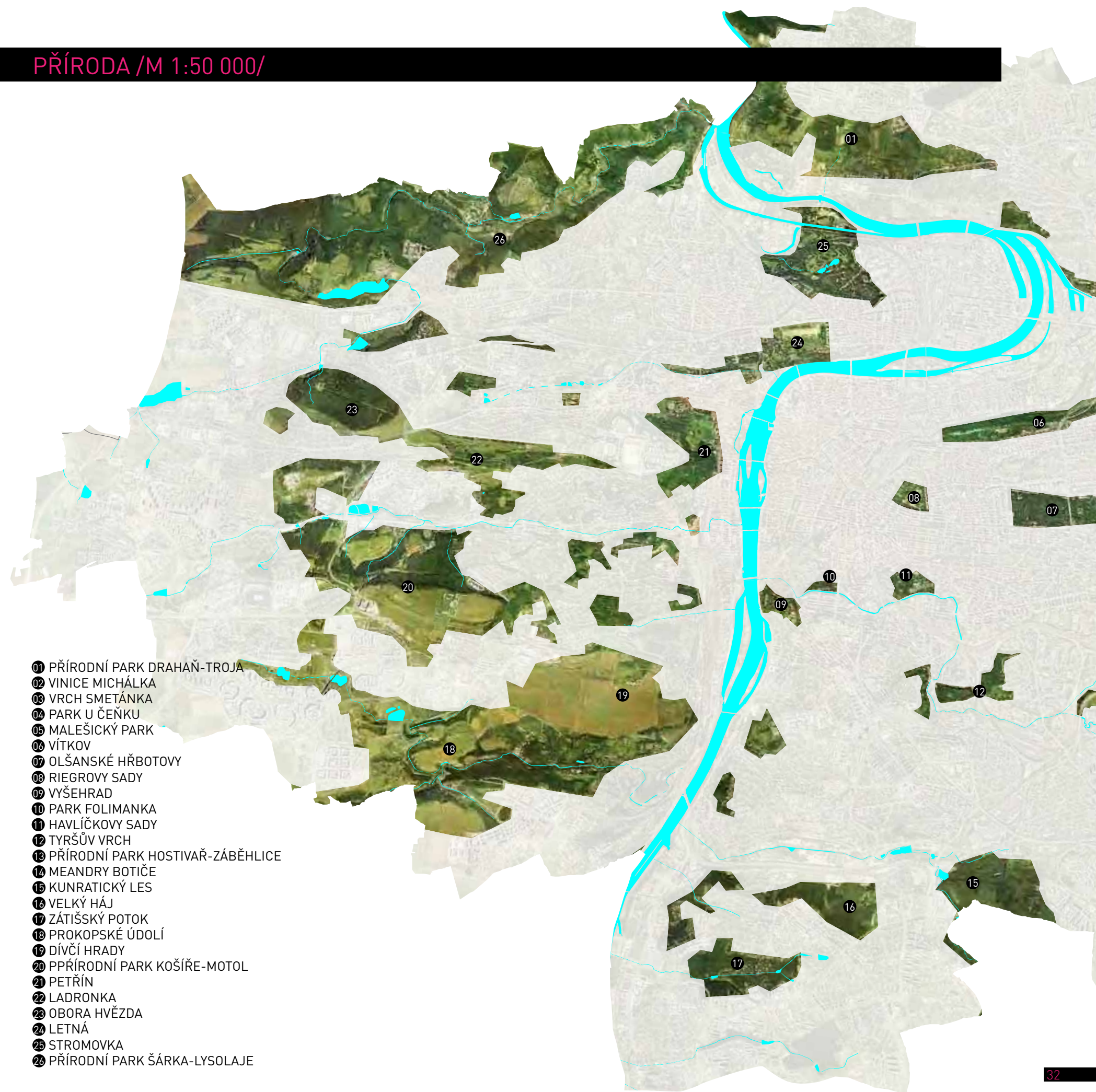
05 KUNRATICKÝ POTOK OD STODŮLEK

Kunratický potok po překonání Kunratického lesa teče přes Krč a Braník. Do Vltavy se vlévá jižně od Barrandovského mostu.

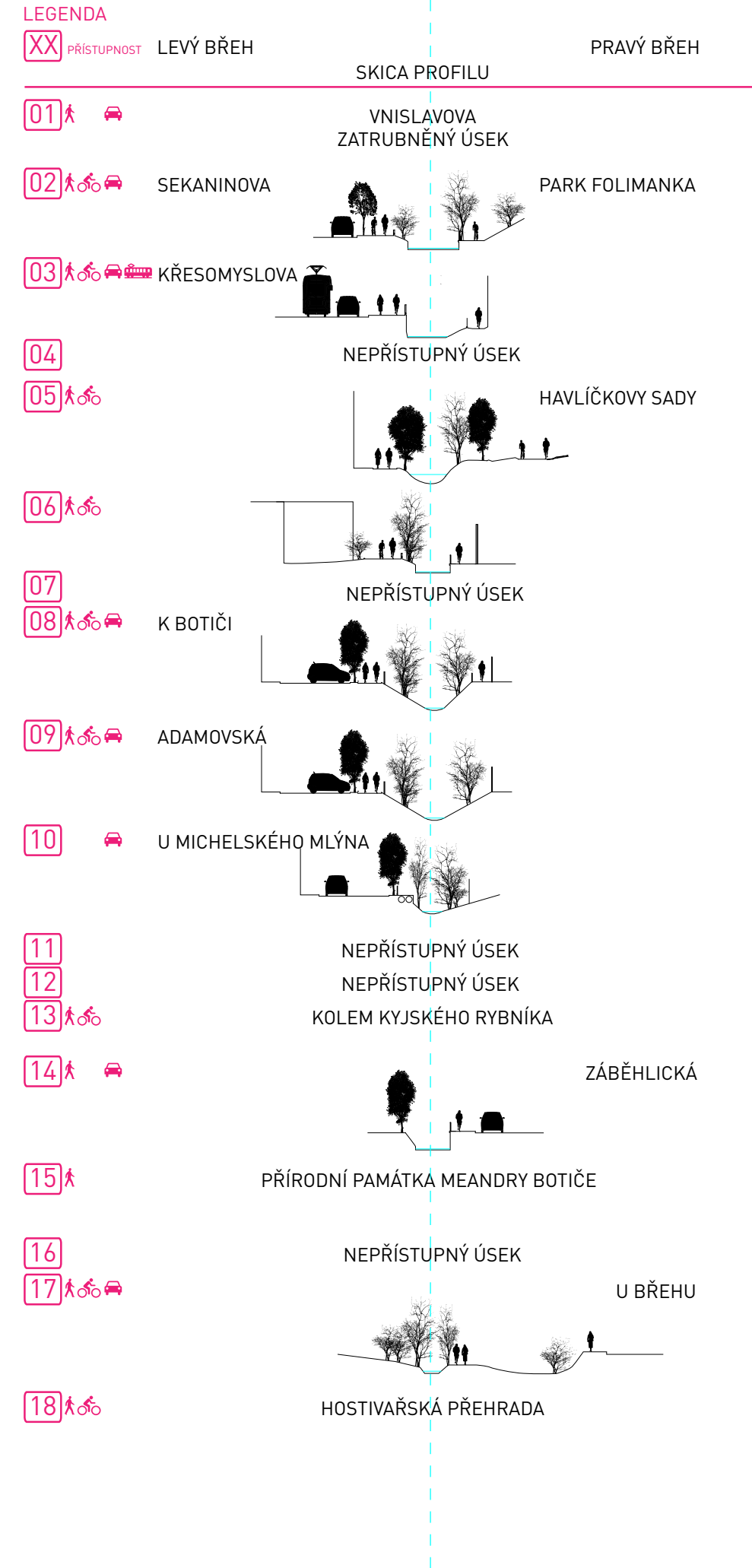
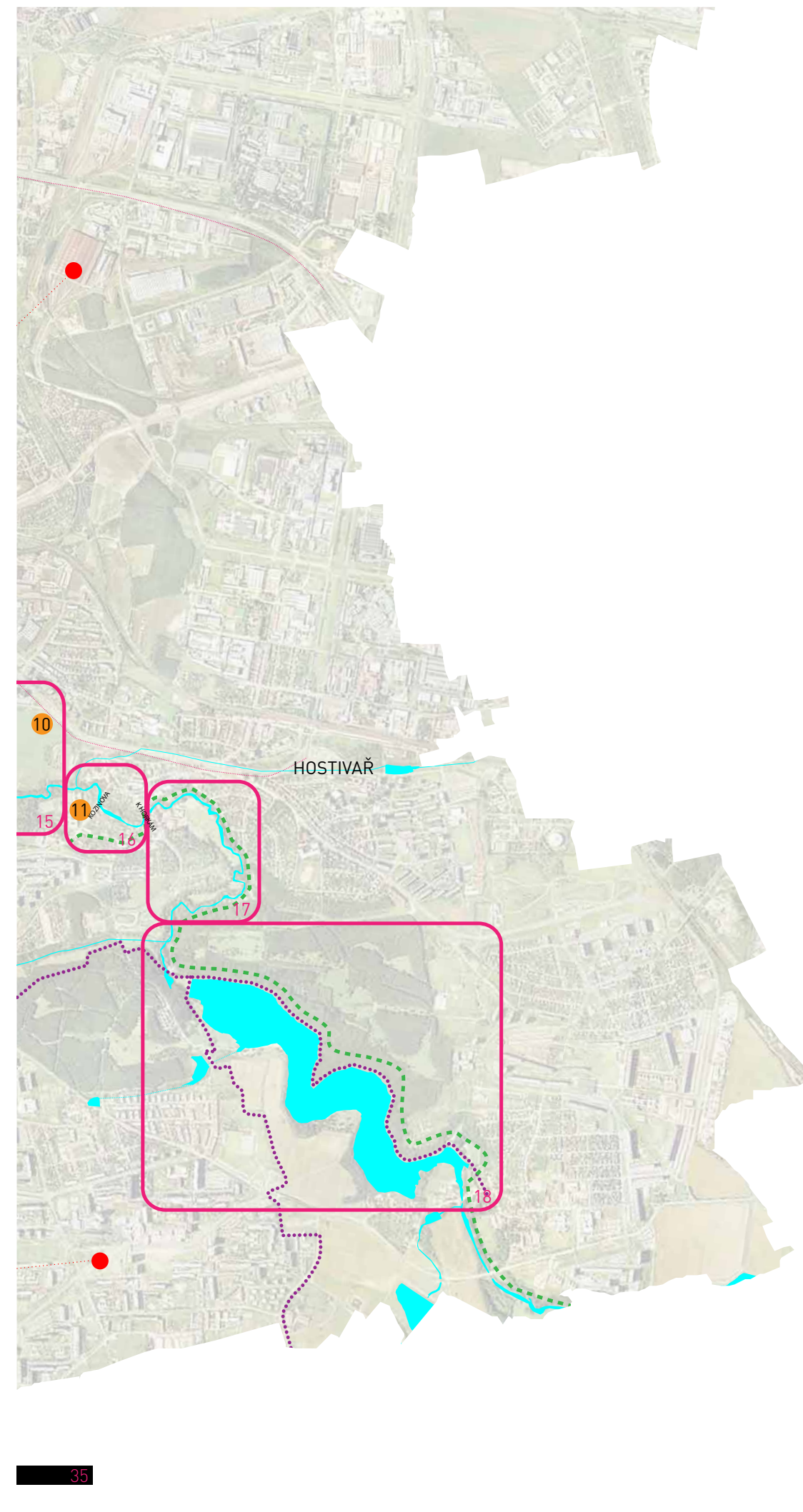
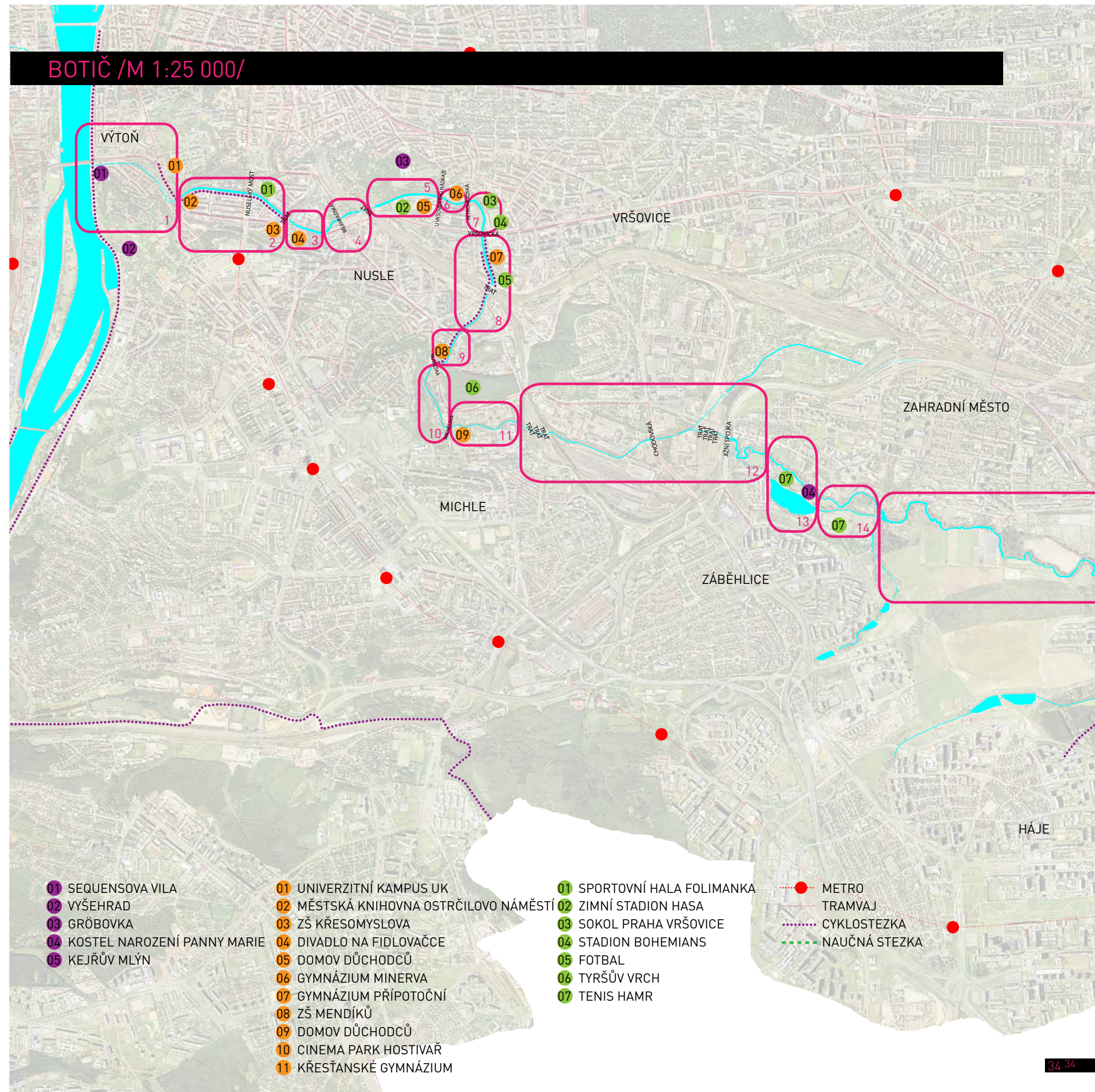
06 LITOVICKO-ŠÁRECKÝ POTOK

Velká část sledovaného toku protéká Šáreckým údolím, kde je vodní tok zaříznut do tvrdých bulžňákových hornin, v nichž vyrývá kaňonovitě údolí a vytváří řadu kouzelných scenerií. Před vtokem do Šáreckého údolí je na potoce postaveno vodní dílo Džbán sloužící především pro rekreační účely. Složený název Litovicko-Šárecký upozorňuje na dvě části potoka. Litovickým potokem bývá nazývána jeho horní část, která vtéká do nádrže Džbán. Šáreckým potokem pak bývá označován dolní úsek toku pod nádrží.

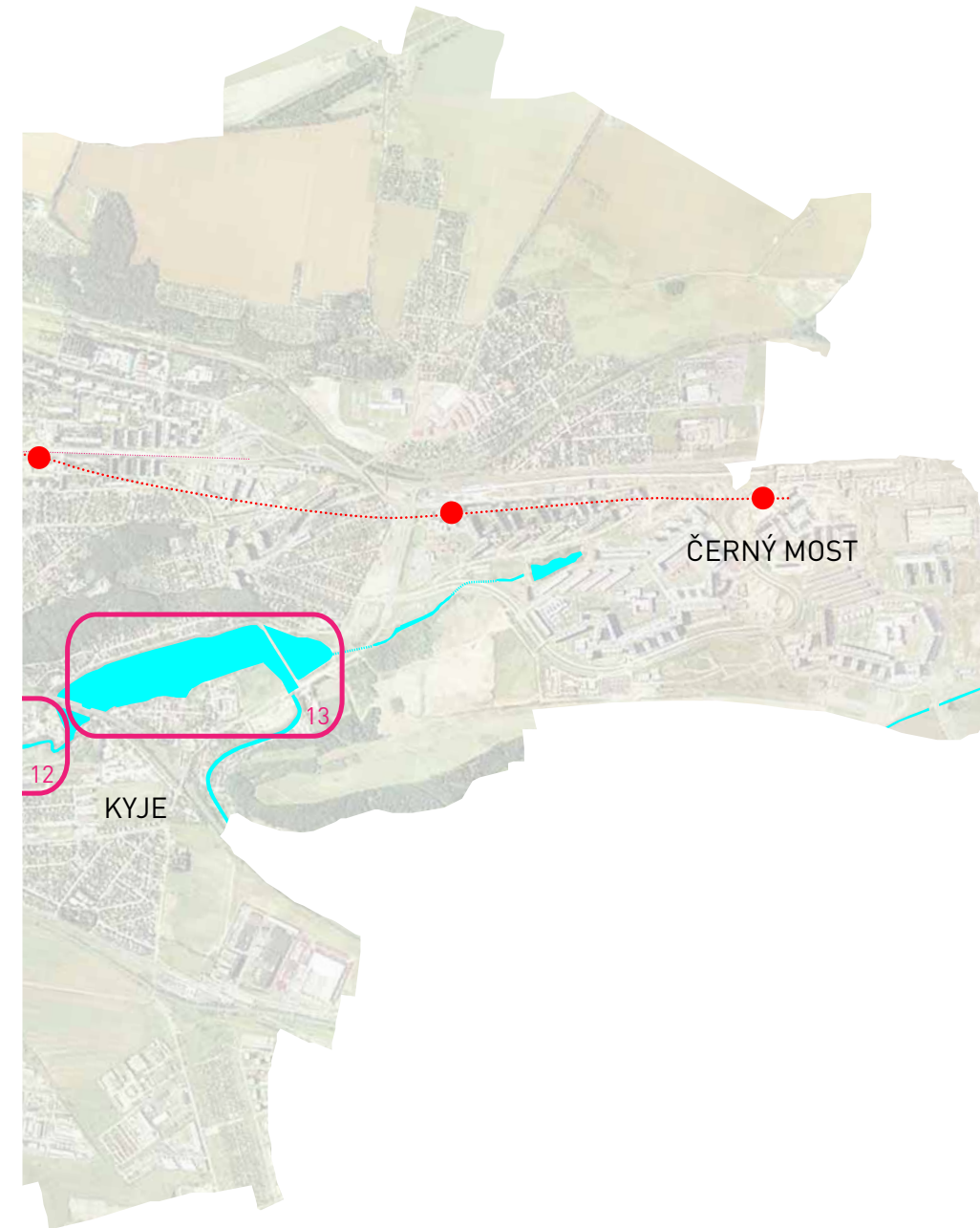
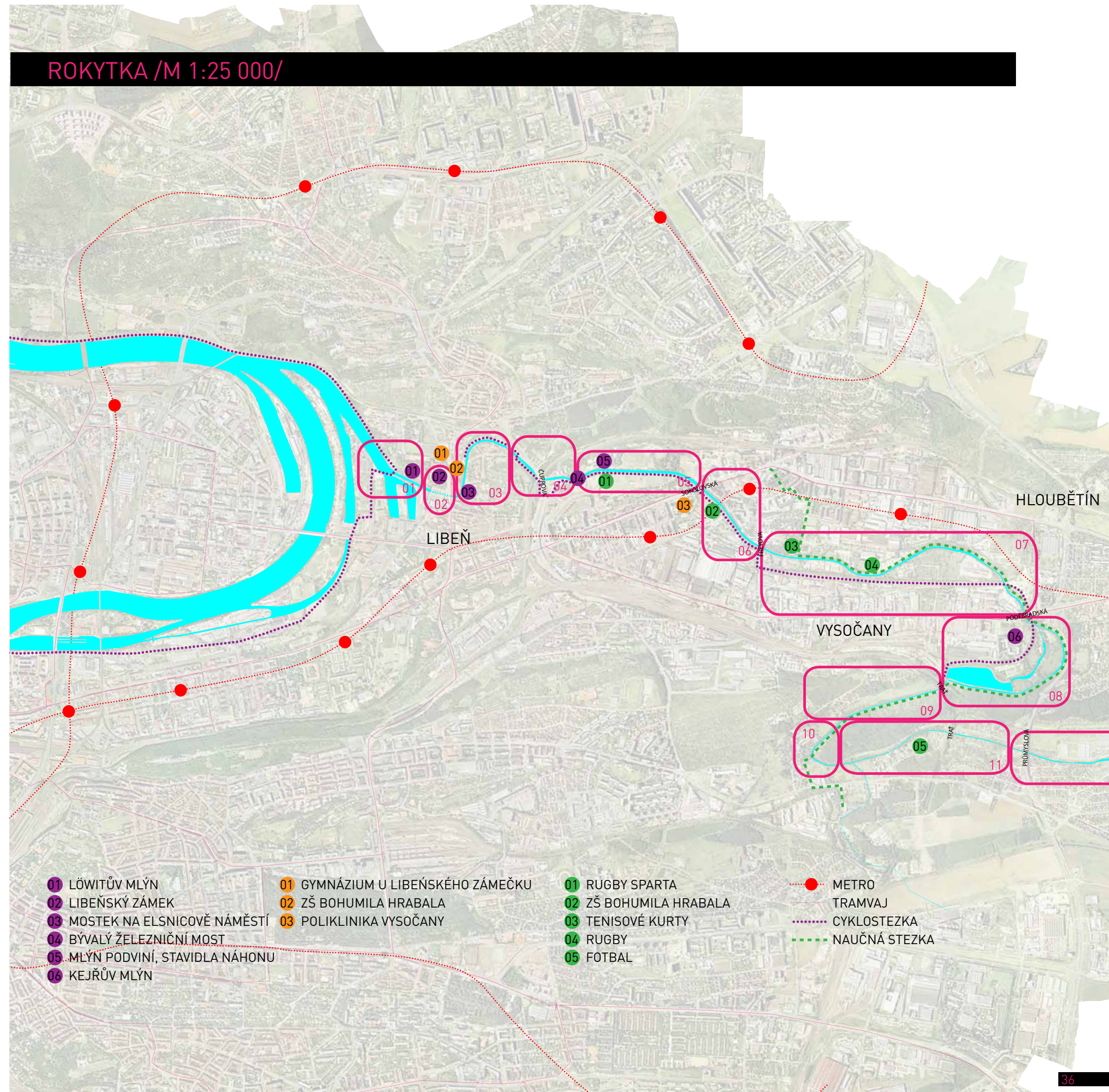

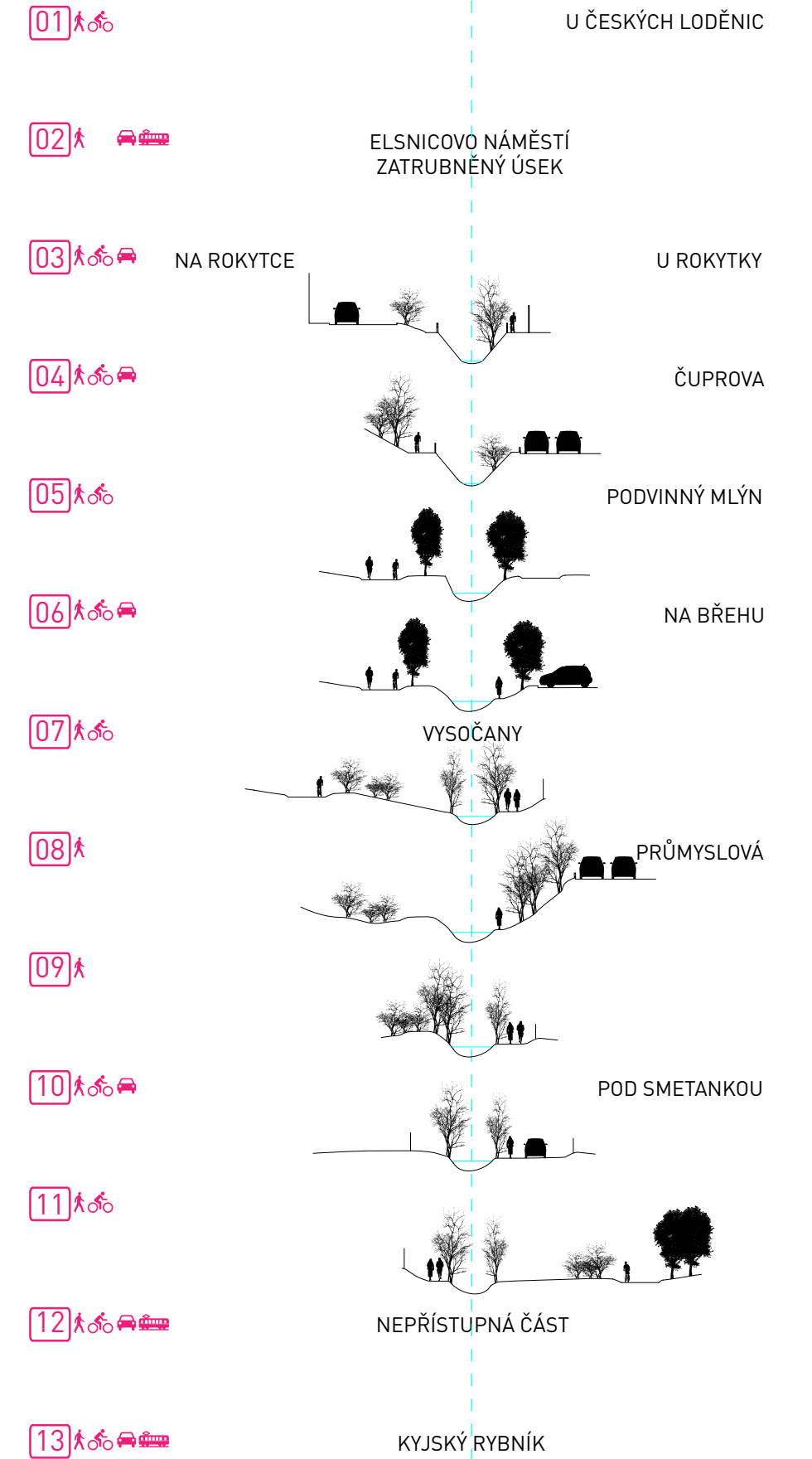

LEGENDA

XX PRÍSTUPNOST LEVÝ BŘEH

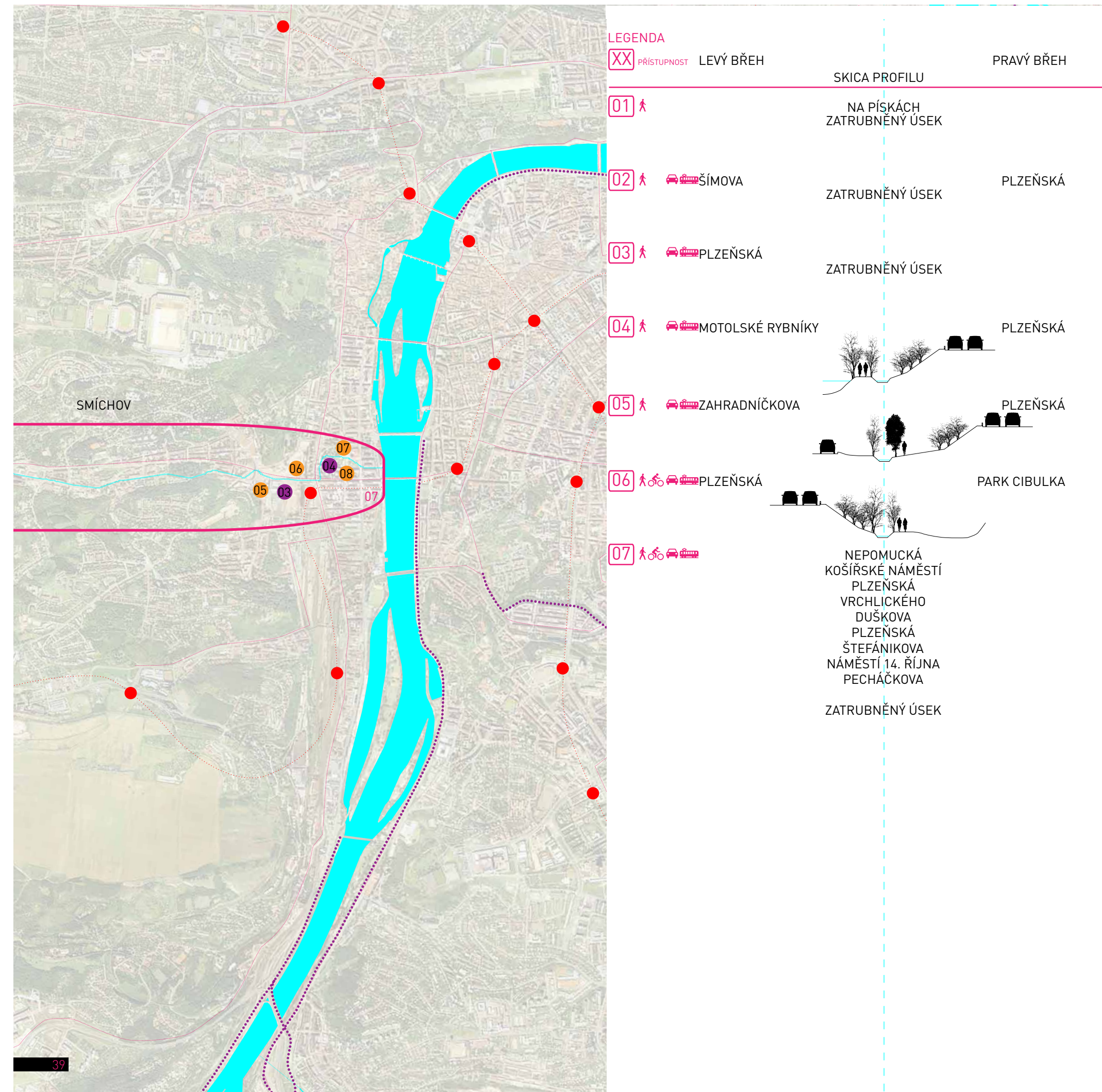
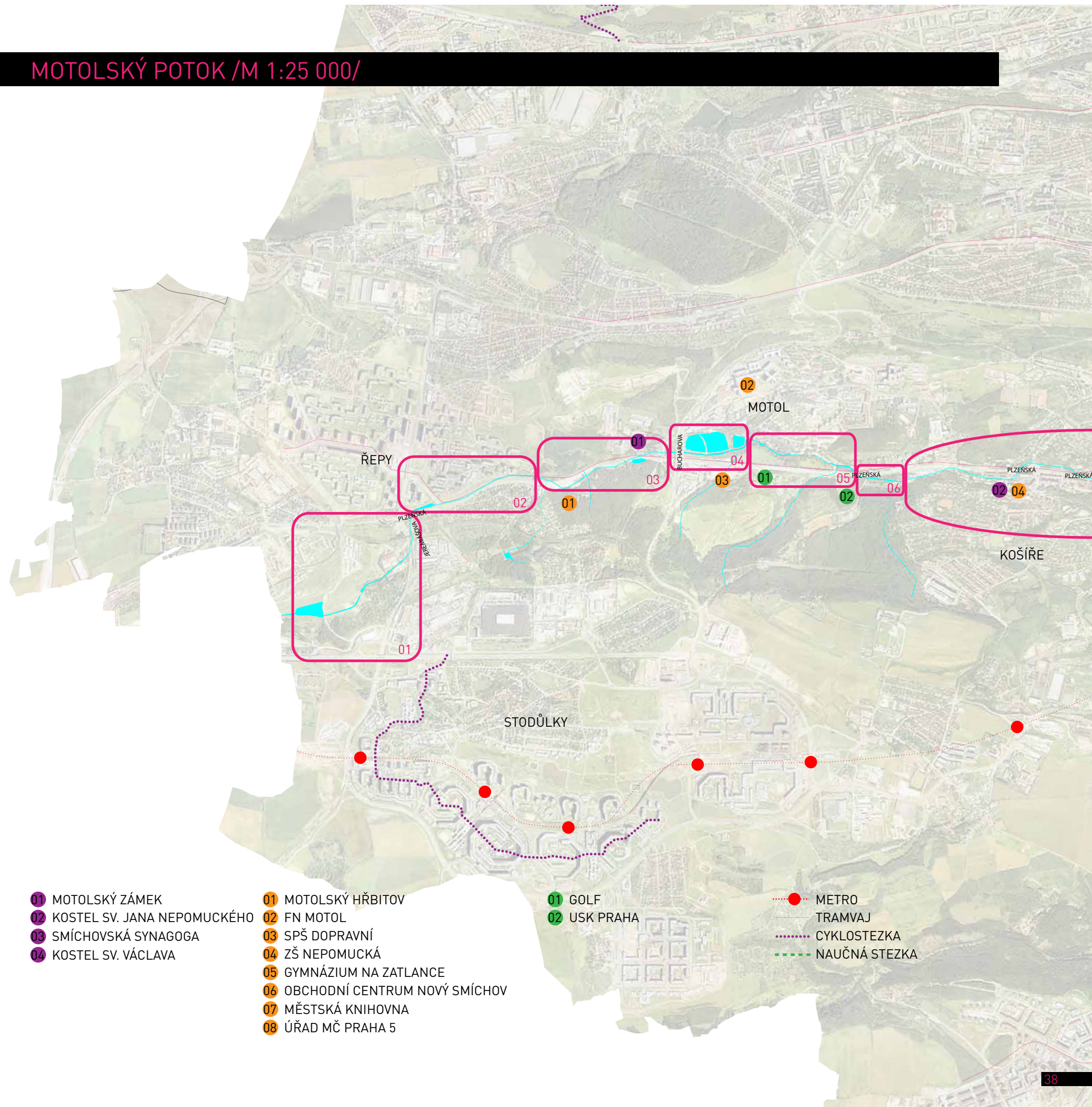
PRAVÝ BŘEH

SKICA PROFILU

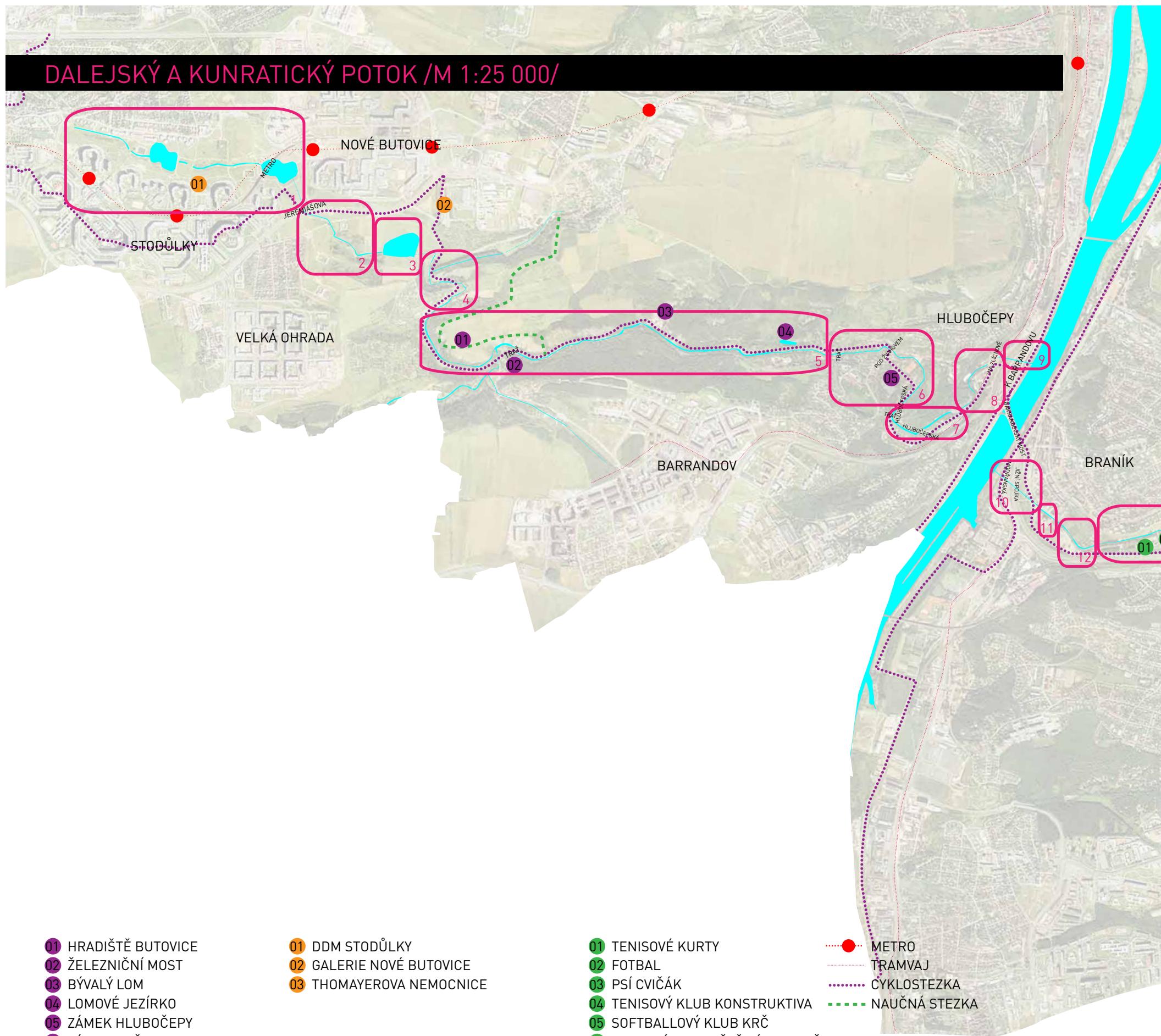

MOTOLSKÝ POTOK /M 1:25 000/

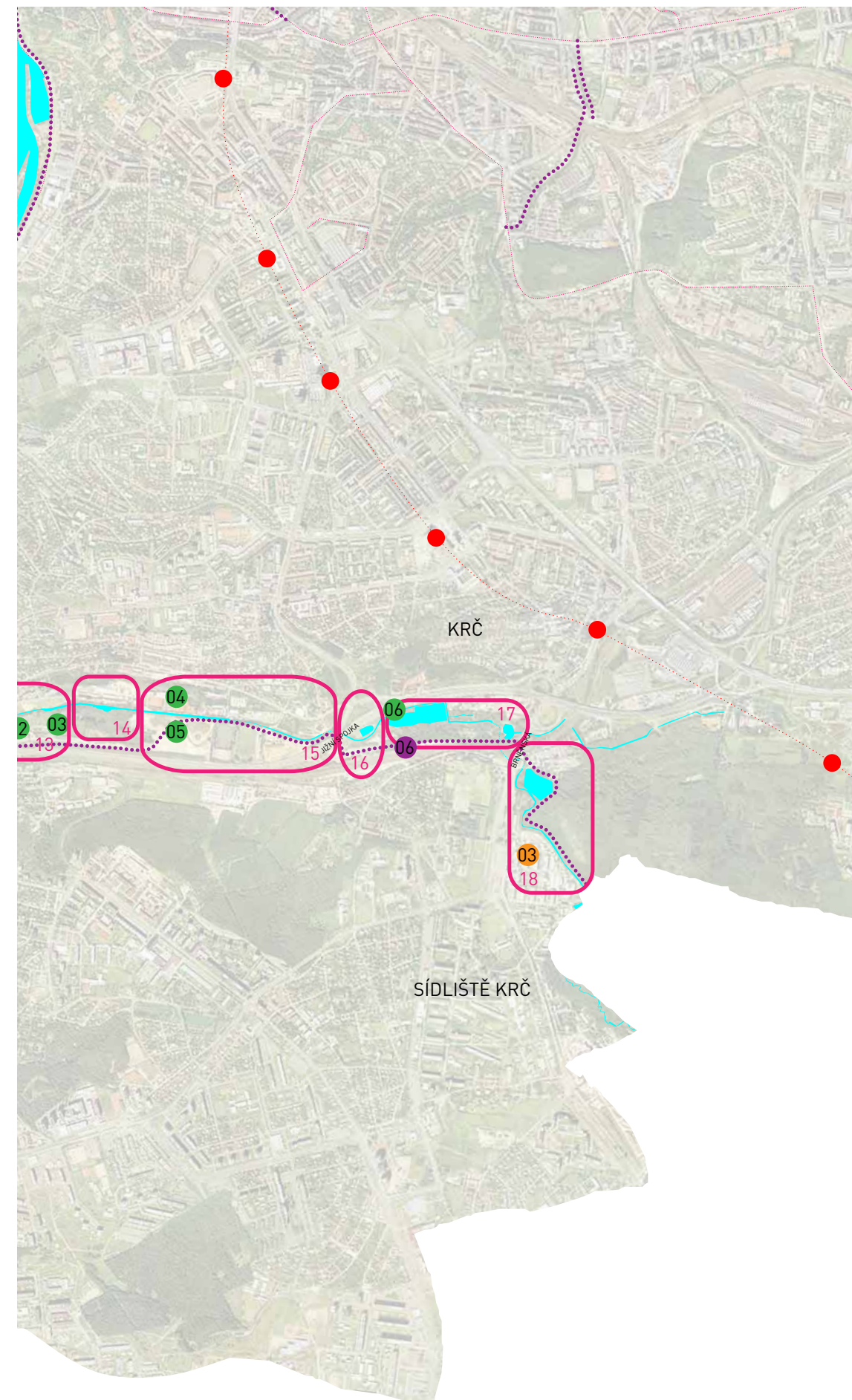

DALEJSKÝ A KUNRATICKÝ POTOK /M 1:25 000/

- 01 HRADIŠTĚ BUTOVICE
- 02 ŽELEZNIČNÍ MOST
- 03 BÝVALÝ LOM
- 04 LOMOVÉ JEZÍRKO
- 05 ZÁMEK HLUBOČEPTY
- 06 ZÁMEK KRČ
- 01 DDM STODŮLKY
- 02 GALERIE NOVÉ BUTOVICE
- 03 THOMAYEROVA NEMOCNICE
- 01 TENISOVÉ KURTY
- 02 FOTBAL
- 03 PSÍ CVIČÁK
- 04 TENISOVÝ KLUB KONSTRUKTIVA
- 05 SOFTBALLOVÝ KLUB KRČ
- 06 GOLFOVÉ ODPALIŠTĚ ZÁMEK KRČ

- METRO
- TRAMVAJ
- ⋯ CYKLOSTEZKA
- - - NAUČNÁ STEZKA

LEGENDA

XX PŘÍSTUPNOST LEVÝ BŘEH

PRAVÝ BŘEH

SKICA PROFILU

DALEJSKÝ POTOK

- 01
- 02
- 03
- 04

CENTRÁLNÍ PARK STODŮLKY
NEPŘÍSTUPNÝ ÚSEK
VODNÍ NÁDRŽ
K NOVÉ VSI

- 05

PROKOPSKÉ ÚDOLÍ
K DALEJÍM

- 06
- 07

NEPŘÍSTUPNÝ ÚSEK
HLUBOČEPSKÁ

- 08

NAD KONEČNOU
NA ZLÍCHOVĚ
ČÁSTEČNĚ ZATRUBNĚNÝ, ČÁSTEČNĚ NEPŘÍSTUPNÝ ÚSEK
K ÚSTÍ DO VLTAVY

- 09

KUNRATICKÝ POTOK

- 10
- 11

ZATRUBNĚNÝ ÚSEK
NEPŘÍSTUPNÝ ÚSEK
NAD MALÝM MÝTEM

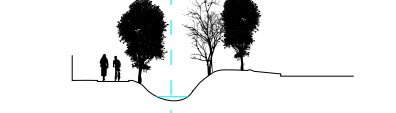
- 12

ZA MLÝNEM

- 13

NEPŘÍSTUPNÝ ÚSEK
MEZI SKLADY

- 14
- 15
- 16
- 17
- 18

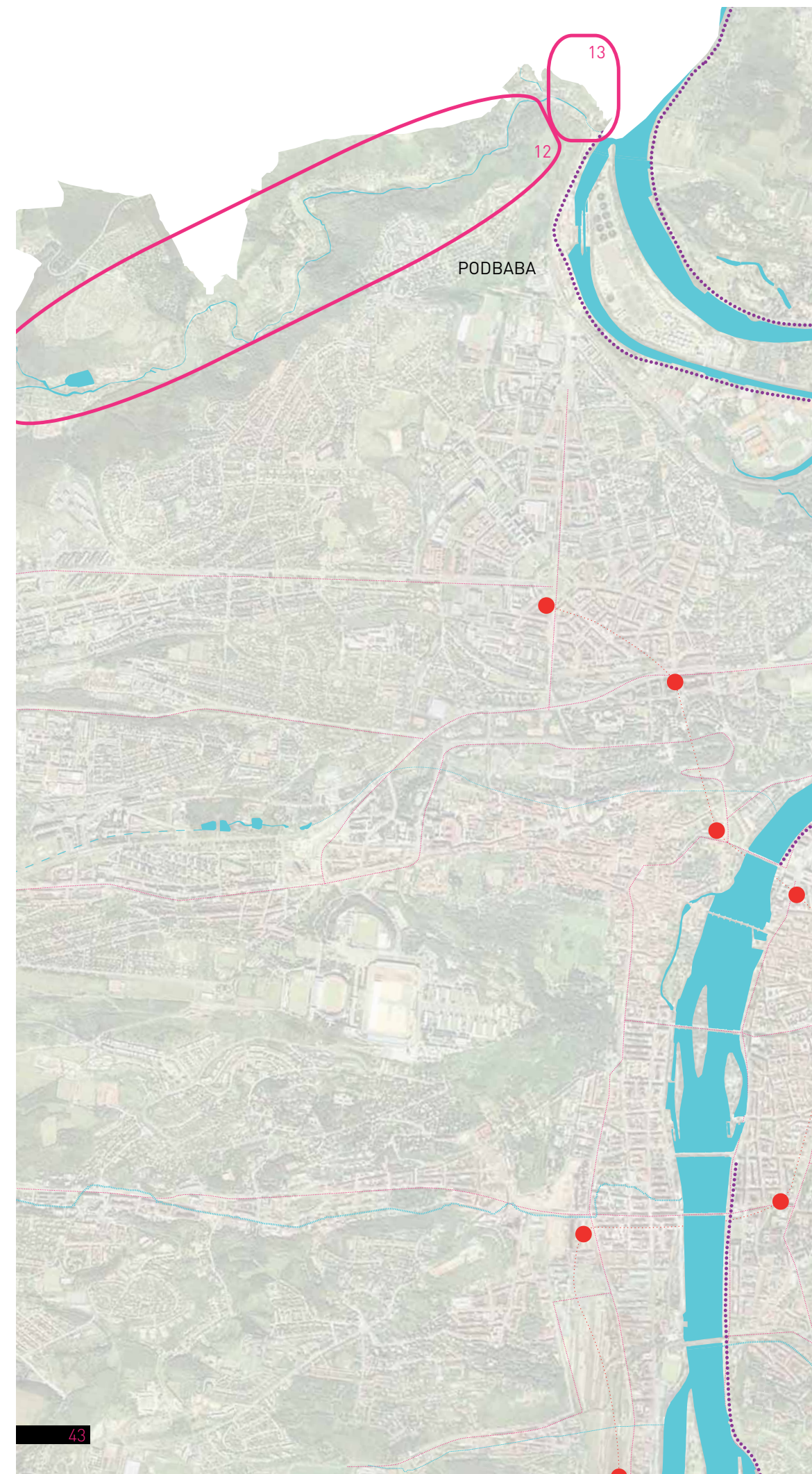
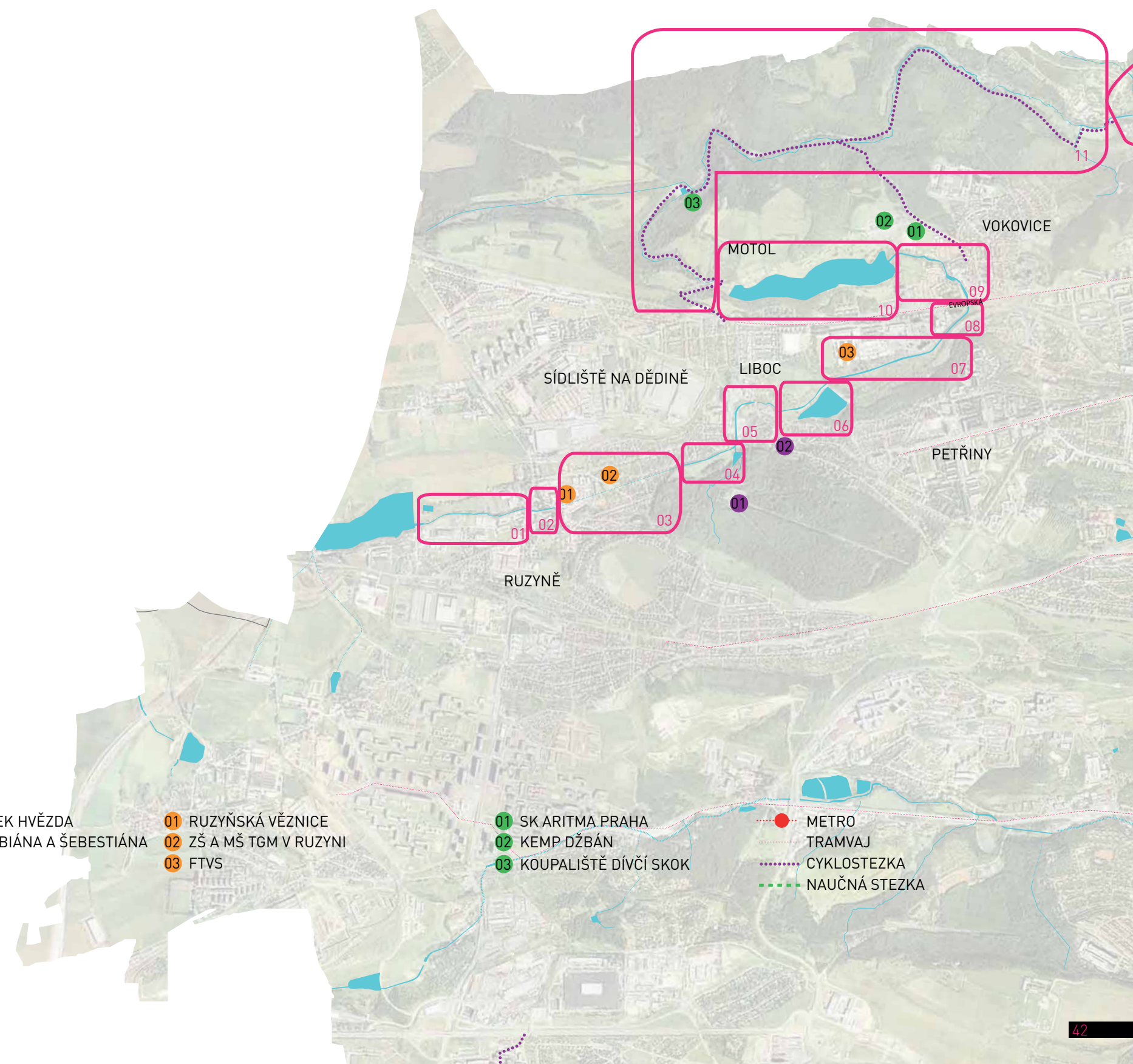
NEPŘÍSTUPNÝ ÚSEK
ZAHRADA KRČSKÉHO ZÁMKU
KUNRATICKÝ LES

ŠÁRECKÝ POTOK /M 1:25 000/

- 01 LETOHRÁDEK HVĚZDA
- 02 KOSTEL FABIÁNA A ŠEBESTIÁNA
- 01 RUZYŇSKÁ VĚZNICE
- 02 ZŠ A MŠ TGM V RUZYNI
- 03 FTVS
- 01 SK ARITMA PRAHA
- 02 KEMP DŽBÁN
- 03 KOUPALIŠTĚ DÍVČÍ SKOK
- METRO
- TRAMVAJ
- CYKLOSTEZKA
- NAUČNÁ STEZKA

LEGENDA

XX PŘÍSTUPNOST LEVÝ BŘEH

01 NEPŘÍSTUPNÝ ÚSEK RUZYŇSKÉ NÁMĚSTÍ

02 PĚŠÁK PRAVOUČKA

03 PĚŠÁK PRAVOUČKA

04 PĚŠÁK PRAVOUČKA

05 NEPŘÍSTUPNÝ ÚSEK LIBOČKÝ RYBNÍK

06 PĚŠÁK

07 NEPŘÍSTUPNÝ ÚSEK U HOTELU KRYSTAL

08 PĚŠÁK PRAVOUČKA

09 NEPŘÍSTUPNÝ ÚSEK RYBNÍK DŽBÁN DIVOKÁ ŠÁRKA

10 PĚŠÁK PRAVOUČKA

11 PĚŠÁK PRAVOUČKA

10 PĚŠÁK PRAVOUČKA

11 PĚŠÁK PRAVOUČKA

SKICA PROFILU

PRÁVÝ BŘEH

RUZYŇSKÁ

RUZYŇSKÁ

HORNÍ ŠÁRKA

ZATRUBNĚNÝ ÚSEK